

A movie poster for the film 'Simon Scarrow: Bratři ve zbrani'. The background is a dramatic, low-angle shot of Roman soldiers in battle. In the foreground, a soldier in ornate, dark metal armor with a lion's head emblem on his chest is the central focus. He wears a helmet with a plume and has a fierce, open-mouthed expression. To his left, another soldier in a traditional Roman helmet and tunic is visible, looking towards the viewer. The scene is filled with the chaos of battle, with spears and the glow of fire in the background. The title 'SIMON SCARROW' is written in large, silver, serif letters across the middle. Below it, 'BRATŘI VE ZBRANI' is written in large, blue, serif letters. At the bottom, a line of text in Czech describes the plot: 'CATONOVÍ A MACRONOVÍ USILUJE O ŽIVOT NEBEZPEČNÝ ŠPEH'.

SIMON
SCARROW
BRATŘI
VE ZBRANI

CATONOVÍ A MACRONOVÍ USILUJE O ŽIVOT NEBEZPEČNÝ ŠPEH

BRATŘI
VE ZBRANI

SIMON
SCARROW

BRATŘI
VE ZBRANI

Přeložili Ludmila Havlíková a Tomáš Havlík

Vydalo nakladatelství BB/art s.r.o. v roce 2016

Copyright © 2014 Simon Scarrow

All rights reserved.

Z anglického originálu *Brothers in Blood*

(First published by Headline Publishing Group, London, 2014)

přeložili © 2016 Tomáš Havlík a Ludmila Havlíková

Redakce textu: Jiří Páček

Jazyková korektura: Ludmila Böhmová

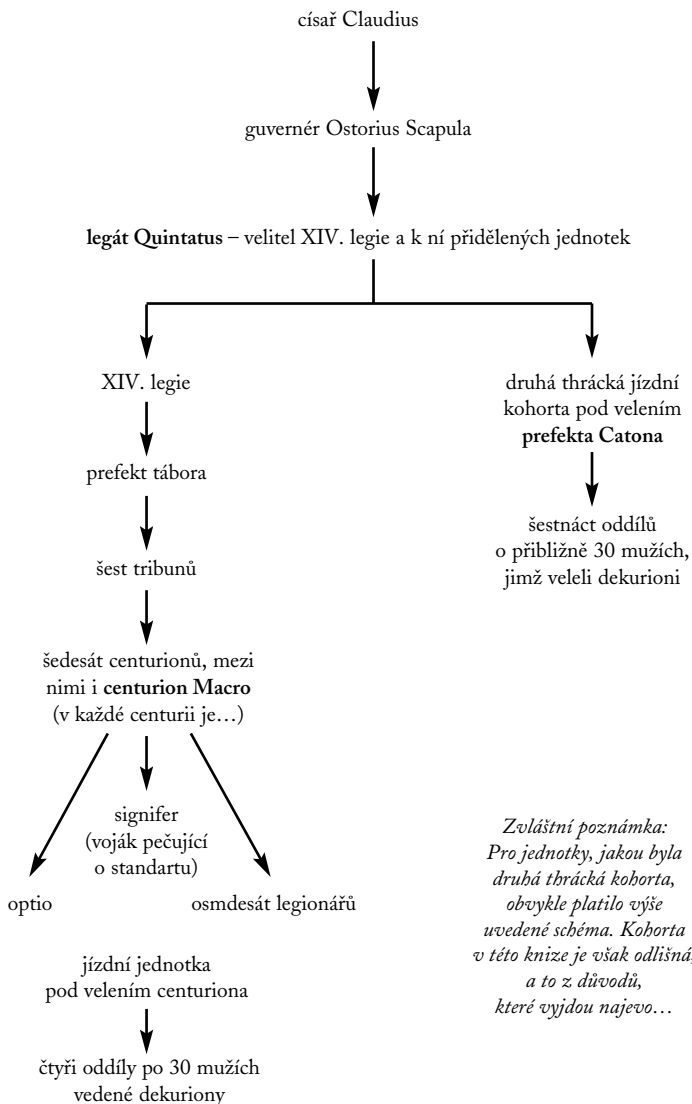
Elektronické formáty Dagmar Wankowska

První vydání v českém jazyce

ISBN 978-80-7507-434-8 (pdf)

Mému synovi Josephovi,
který dospěl v muže

SCHÉMA VELENÍ ŘÍMSKÉ ARMÁDY

ŘÍMSKÁ PROVINCIE BRITÁNIE ROKU 52 N. L.

Kapitola první

Řím únor 52 n. l.

Ulice hlavního města se hemžily lidmi, kteří si vychutnávali na tuto dobu neobvykle teplé počasí. Bylo krátce po poledni a na jasné obloze zářilo slunce. Musa vycítil, že se mu někdo pověsil na paty. Zaznamenal to ještě dřív, než svého pronásledovatele vůbec zahlédl. Právě díky tomuto neomylnému instinktu, který mu pomáhal odhalovat hrozící nebezpečí, upoutal pozornost svého nynějšího pána. V jeho oboru šlo o neocenitelnou schopnost. Nákladný výcvik, jemuž ho ten člověk podrobil poté, co jej objevil na ulici v Aventinu, ještě umocnil Musovu ostražitost a zrychlil jeho reflexy.

Patřil mezi nejlepší zvědy pracující mimo císařský palác. Uměl své oběti nenápadně sledovat a neslyšně zabíjet. Uměl znetvořit jejich těla a dovedně se jich zbavit, takže téměř nehrozilo nebezpečí, že se někde najdou, nebo že je dokonce někdo pozná. Uměl šifrovat a luštit vzkazy a věděl, který jed působí nejspolehlivěji a nezanechává žádné průkazné stopy. Dokázal sledovat člověka v davu, ale i v téměř liduprázdné uličce, aniž jakkoliv prozradil svou přítomnost.

Rovněž se naučil rozpoznat, když někdo naopak sledoval jeho. Před chvílí se zastavil na kraji fóra u pekařova stánku a tvářil se jako každý jiný zákazník, který si prohlíží drobné kousky pečiva a chléb rozložený na dřevěné desce. Přitom však soustředil veškerou pozornost na hubeného tmavovlasého muže v prosté hnědé tunice, který zůstal stát u stánku s ovocem asi o patnáct kroků dál, bezstarostně zvedl hrušku a zadíval se na ni.

Musa ho koutkem oka bedlivě sledoval a důkladně zkoumal každý detail jeho zdánlivě nenápadného vzeření. Náhle se upamatoval, že ho nevidí poprvé – spatřil ho už dnes dopoledne na ulici před domem, kam se vydal z příkazu svého pána se vzkazem, který se nedal doručit písemně. Před odchodem se ho musel naučit nazpaměť. Jeho pronásledovatel zpočátku seděl v hloučku mužů, kteří se skláněli nad kostkami, ale pak vstal, protáhl se a pomalu vykročil kupředu po ulici. Přitom si razil cestu mezi kolem-

jdoucími, kteří se ubírali stejným směrem jako on. Musa si ho všiml, ale nepřikládal tomu žádný význam. Teď mu však jeho přítomnost připadala jako příliš velká souhra náhod.

Zachmuřeně se pousmál. Tak dobře, ať to na něj klidně zkouší. Zná přece spoustu triků, jak se komukoliv ztratit z dohledu. Pokud je však jeho pronásledovatel dostatečně zběhlý, velice rychle tyto triky prohlédne. Musa však měl obrovskou výhodu, která mu v nadcházejícím souboji schopností výrazně pomůže: narodil se a vyrostl ve zdejších končinách a většinu mládí prožil jako otrhaný sirotek v některé z místních pouličních tlup. Znal každý zákрут a každou odbočku v ulicích tohoto obrovského města, které se rozkládalo na sedmi pahorcích směstnaných nad svižným tokem Tiberu.

Musa podle snědé pleti muže v tunice odhadoval, že jeho „stín“ nepochází z Říma, nýbrž odkudsi z východní části říše nebo z ještě větší dálky. Věřil, že v bludišti tmavých páchnoucích uliček Subury – chudinské čtvrti, která se táhla za fórem – ho dozajista setřese. A pokud ten neznámý člověk při jeho pronásledování zabloudí, ať mu pomáhají bohové. Obyvatelé Subury žili velice pospolitě a každého cizince spolehlivě vycítili na míli daleko, byť třeba jen díky tomu, že nepáchl tolik jako oni. První zločinecká tlupa, které ten snědý muž padne do rukou, s ním udělá krátký proces.

Musa s ním na okamžik pocítil účast, ale hned nato veškerou lítost potlačil. V téhle honičce není sebemenší prostor pro city. Cizincův pán je nepochybně stejně nelítostný jako ten jeho, takže pokud mu přikáže, aby Musu zabil, bez váhání to udělá. Musa nenápadně zajel rukou k opasku a opatrně nahmátl hrbolek na látce pod širokým pruhem kůže, kde se skrývala dyka. Se znovu nabytým pocitem jistoty se rychle odvrátil od pekařova stánku a chvatně zamířil k oblouku, pod nímž vedla cesta z fóra. Vůbec se nepotřeboval ohlédnout, aby poznal, že ho muž sleduje. Hned jak udělal první krok, se k němu totiž jeho pronásledovatel otočil.

Od některých lidí, mezi nimiž se protlačil, si Musa vysloužil ostré poznámky a spalující pohledy. Cítil, jak se mu zrychluje tep. Zároveň ho zaplavila zvláštní směsice vzrušení, strachu a radosti a sevřela mu žaludek. Proběhl pod obloukem, jehož klenutý strop umocňoval ozvěnu okovaných sandálů a útržků hovoru procházejících lidí natolik, že přehlušovala ruch města na obou stranách. Hned za ním odbočil vlevo a zamířil do uličky vedoucí do Subury. U špinavé zdi pomalované vulgárními obrázky spatřil

chlapce v otrhané tunice a v obnošených sandálech, které mu držely pohromadě jen provázky. Seděl v podřepu a sledoval kolemjdoucí. Zlodějíček, usoudil Musa a sáhl do kapsy pro bronzovou minci. Znal tyhle typy velice dobře.

„Chlapče, za mnou jde muž v hnědé tunice. Pokud se tady objeví, pověz mu, že jsem zašel tamhle do té uličky,“ řekl Musa, ukázal ke strmé uličce vedoucí opačným směrem a hodil klukovi minci. Zlodějíček ji chytil už ve vzduchu a přikývl. Musa se pak ztratil v úzké uličce směřující do Subury. Pod ponurými zdmi domů natěsnaných vedle sebe ležely hromádky odpadků. Musa se dal okamžitě do běhu, protože tudy procházelo jen málo lidí a on se chtěl svému pronásledovateli vzdálit tak rychle a tak daleko, jak to jen bude možné.

Doufal, že mu přálo štěstí a setřásl ho již pod obloukem, takže by mu teď žádné nebezpečí hrozit nemělo. Jenomže pokud má jeho sok jen trochu za ušima, určitě pojme podezření, že se mu Musa pokusí uniknout v křivoláckých uličkách Subury, a možná se na něj dokonce zeptá toho otrhaného chlapce u zdi, jemuž neunikne ani jediný kolemjdoucí. Třeba jeho lži uvěří. A jestliže ne, i krátké zaváhání ho zdrží natolik, že než se dostane na kraj Subury, stopa stačí vychladnout. Po několika stovkách kroků odbočil Musa nejprve vpravo, pak vlevo a nakonec vběhl mezi zchátralé činžovní domy, které budily dojem, jako by se snažily zastínit úzký proužek světla nad spleť temných uliček, v nichž stály. Mezi činžáky zpomalil, aby popadl dech, a znechuceně nakrčil nos nad odporným zápachem hniječného jídla, výkalů, moči a potu, který kdysi považoval za samozřejmý.

Napadlo ho, jak vůbec mohl v dětství snášet tenhle odporný odér. Teď už přivykl navoněnému světu mocných a bohatých, ačkoliv žil na jeho úplném okraji a pracoval v příšeří. Zdejší úzké uličky a cesty měl však dosud v živé paměti a přesně věděl, kde se momentálně nachází a jak se dostane z téhle chudinské čtvrti ven. Pak se opět vydá do domu na Quirinalu, kde na něj čeká jeho pán. Zatím však byl v Subure a musel se mít na pozoru nejen před svým pronásledovatelem, ale i před mnoha dalšími riziky, a tak pozorně sledoval každého člověka nebo skupinu lidí, kteří kolem něj procházeli, a snažil se odhadnout, zda pro něj představují nějakou hrozbu. Nikde však nenarazil na žádné problémy, jen na několik nepřátelských pohledů. Po chvíli doběhl na malé náměstí, které se nacházelo v samém

srdci Subury a v jehož středu stála velká fontána. Místní si z ní brali vodu přiváděnou Juliánským akvaduktem.

Náměstí bylo jako vždy plné žen a dětí s těžkými amforami, v nichž nosily vodu pro své rodiny. Řada z nich se zastavovala a dávala se spolu do řeči. Mezi nimi se pohybovaly hloučky mladíků a mužů, kteří debatovali o všem možném nebo hráli v kostky a přitom si podávali měchy s vínem. Musa měl na sobě prostou černou tuniku a nijak nevyčníval z davu; až na to, že měl úhledně zastřížené vlasy a vousy. Po chvíli konečně ucítil, že se mu napjaté tělo aspoň částečně uvolňuje. Přistoupil k fontáně, naklonil se přes kamennou zídku a nabral si do dlaní jen tolik vody, aby uhasil žízeň, kterou si přivodil na útěku před snědým mužem, jenž se mu pověsil na paty. Potom si trochu opláchl tvář, napřímil se a vypnul hrud' s pocitem uspokojení, že mu jeho schopnosti opět dobře posloužily.

Když se však otočil zády k fontáně, zůstal stát jako přimrazený.

Muž v hnědé tunice stál necelých padesát stop od něj, mimo shluk lidí obklopujících fontánu. Už se však nesnažil splynout s davem, ale díval se zpřímá na svého soka a usmíval se. Z jeho výrazu tuhla Musovi krev v žilách a hlavou se mu honily otázky: Jak je to možné? Jak ho ten člověk sledoval? Jak věděl, kde ho najít? Možná přece jen pocházel z Říma. Musa si v duchu nevybíravě spílal, že svého protivníka naprosto podcenil.

Zajel rukou k opasku. Znovu hledal oporu v čepeli dýky, neboť čelil mnohem většímu riziku, než se domníval. Nyní již nešlo pouze o to, zda se neodbytnému cizinci vyhne nebo ne. Hrozilo něco mnohem nebezpečnějšího – že se spolu střetnou v souboji. Musa věděl o jedné úzké uličce, která spojovala náměstí s ulicí vedoucí vzhůru po úbočí Quirinalu. Pomalu se k ní vydal a přitom byl připravený v případě nutnosti prudce vyrazit vpřed. Když neprokázal tolik důvtipu, aby svému nepříteli proklouzl, musí mu zkrátka utéct.

Snědý muž se držel své kořisti po celou dobu, co se pokoušela dostat ven z davu, a když pochopil, o co Musovi jde, znovu se usmál a pohrozil mu prstem. Zvěda se nyní poprvé zmocnila skutečná hrůza. Cítil, jak mu v zátylku naskakuje husí kůže. Vtom neznámý muž kývl hlavou k ústí uličky na protější straně náměstí, a když tam Musa zaletěl pohledem, vynořily se před ním z příšeří dvě postavy a zastoupily mu cestu.

„Do prdele...“ zamumlal. Teď už proti němu stáli tři protivníci. Možná

i víc. Z téhle pasti se neprobojuje. Všechno bude záležet na jeho rychlosti. Znovu se proto vmísil do davu lidí v naději, že tak aspoň prozatím zůstane v bezpečí, a současně se rychle rozhlédl po náměstí. Zůstaly mu otevřené čtyři únikové cesty. Zvolil si uličku přímo naproti dvojici hromotluků, která se zároveň nacházela poměrně daleko od muže v hnědé tunice. Pomatoval si, že je souběžná s ulicí vedoucí na Quirinal. Pokud po ní poběží dost daleko, může to vzít zkratkou a dostat se do domu svého pána, který pro něj představoval kýžené bezpečí. V duchu se připravil, zhluboka se nadechl a prudce vyrazil kupředu, přičemž odstrkoval každého, kdo se mu připlétl do cesty. Za zády mu zněly nadávky lidí, jež srazil, ale nevěnoval jim sebe-menší pozornost. Po chvilce vyběhl z davu a vystřelil po špinavé dlažbě ke vstupu do uličky. Přes rámus, který mu zněl za zády, uslyšel hlasitý příkaz. „Bězte! Dohoňte ho!“

Musa dorazil k ústí uličky a vrhl se do přítmí mezi domy. Jelikož přiběhl z prosluněného náměstí, zpočátku téměř neviděl na cestu, ale stále utíkal dál a doufal, že nezakopne, nenarazí do nějakého kolemjdoucího nebo neuklouzne na dlažbě pokryté zaschlou špínou. Po chvilce se však jeho oči přizpůsobily šeru a Musa začal rozeznávat, kudy běží. Kolem něj se míhaly nízké klenuté dveře a vchody do obchůdků, jejichž majitelé se snažili využít z malých výdělků, které jim zůstaly poté, co si od nich vybral výpalné některý ze suburských gangů. Cestou se vyhýbal hloučkům otrhaných žen a mužů, kteří k němu natahovali ruce a prosili ho o jídlo nebo o peníze. Přitom za sebou stále slyšel dupot pronásledovatelů, kteří se za ním rozběhli tmavou uličkou. Zařal zuby a se stupňujícím se pocitem zoufalství se snažil přimět své nohy, aby vytrvaly a nevyprávěly mu službu.

Asi padesát kroků před sebou spatřil pruh jasného světla, který se linul ze širší ulice vedoucí na Quirinal, a svítla mu naděje. Jestliže udrží náskok před pronásledovateli ještě čtvrt míle, dostane se do bezpečí. Křižovatka se stále přibližovala a Musa nedočkavě upíral pohled k pruhu světla, jenž protínal šero chudinské čtvrti. K rohu křižovatky mu už zbývalo pouze deset kroků, když vtom ucítil prudký úder do holeně, který ho vymrštil do vzduchu. Rozhodil ruce a dopadl do úzké stoky, jež vedla středem ulice a v níž se shromažďovaly páchnoucí splašky. Prudký dopad na zem vyrazil Musovi dech a všemi žebry mu projela palčivá bolest. Věděl však, že musí pokračovat dál, a tak se s vypětím sil zvedl na kolena, zatímco celý prostor těsné

uličky vyplňoval dusot běžících nohou. Celý udýchaný se lopotně vyškrábal na nohy a zajel rukou k dýce. Když čepel vyklouzla z pouzdra, odhodlaně se otočil čelem k protivníkům.

Hned nato ho však jeden z nich kopl do ruky a Musovi zbraň vypadla z ochromených prstů. Další kopanec, který mu mířil na žebra, ho přikoval k zemi a vyrazil mu ze sípajících plic poslední zbytky dechu. Musa se s otevřenými ústy schouil a za usilovného lapání po dechu zvedl oči. Přímo nad ním stál muž v hnědé tunice, z obou stran chráněný svými kumpány, kteří zatínali ruce v pěst. Musa, jehož ohromený, vyděšený výraz vyvolal u jeho protivníka úsměv, vůbec netušil, odkud přišel útok.

„Musu, kamaráde, ty jseš mi ale smolař. Ale snažil ses, jen co je pravda. Jenomže teď už je po všem, že jo?“ řekl snědý muž, stočil pohled za Musu a zazubil se. „Dobrá práce, Petule. Už můžeš vylízt.“

Od vchodu do jednoho z domů po straně ulice se odloupl stín. Když vyšel na světlo, Musa spatřil otrhaného kluka, který svíral v ruce dřevěnou tyč. Okamžitě ho poznal. Byl to ten chlapec, jemuž nechal minci, aby navedl jeho pronásledovatele na falešnou stopu. A nejen to – v tu chvíli mu došlo, že ho protivníci záměrně zahnali právě do téhle uličky, kde vyčkával jejich malý komplic. Skutečně důmyslná past. Lepší by se sotva dala vymyslet. Musa zavrtěl hlavou a svalil se na záda.

„Zvedněte ho, mládenci.“

Drsné ruce popadly Musu za ruce a za nohy a neurvale ho zvedly ze země. Další ruka mu pak prudce zvedla bradu a Musovi se naskytl pohled do tváře muže v hnědé tunice stojícího přímo před ním. „Někdo by si s tebou rád popovídal, Musu.“

Zvěd výbojně, se zaťatými zuby opětoval sokův pohled a pak mu zčistajasna plivl do tváře. „Chcípni,“ vyhrkl sípavě. „Ty i ten řeckej sráč, pro kterého děláš!“

Po mužově tváři se mihl náznak vzteku, ale vzápětí ho vystřídal chladný úsměv. „Tvůj pán je z úplně stejného těsta jako ten můj.“

Nakonec muž kývl hlavou a jeho kumpáni přehodili Musovi přes hlavu tmavý pytel. V první chvíli ovanula jeho chřípí vůně oliv, ale hned nato mu hlavou projel oslňující blesk doprovázený pronikavou bolestí. A pak se všechno ponořilo do tmy.

Kapitola druhá

„Vy jste mu teda dali,“ dolehlo k omráčenému Musovi. „Jestli má kvůli tomu z mozku fašírku, tak si mě nepřejte.“

Musa zaúpěl a hlava mu klesla do strany. Přitom maličko pootevřel oči a viděl, že se nachází v kamenné cele osvětlené matně žlutými plamínky olejových lamp. Hlavou mu pulzovala bolest, a když se pokusil pohnout, zachvátila ho prudká nevolnost. Ležel na zádech a pohmatem zjistil, že má pod sebou patrně dřevěný stůl. Pokusil se pohnout rukou, ale zabránilo mu v tom pouto. Neuspěl ani s druhou rukou a nohama. Zatímco nehnutě ležel a předstíral, že ho ještě obestírají mrákoty, uvnitř se usilovně snažil utřídit si myšlenky a potlačit nesnesitelný tlak v třešticí hlavě. Tupá bolest v holeni mu připomněla chlapce, který ho uhodil. Cítil se zrazený a zároveň sebou opovrhoval, že se od něj nechal napálit, a navíc tak bolestivě udeřit.

„Akorát jsme ho trochu přetáhli po hlavě,“ zavrčel mužský hlas. Musa poznal, že to byl vůdce bandy, která ho přepadla. „Až se probere, bude jako rybička.“

„Už se hejbe. Musa se hejbe.“

Zvěd zaslechl blížící se kroky a po chvílce ucítil, jak ho pár rukou chytá za lem tuniky a třese s ním.

„Otevři oči, Muso. Teď nám pěkně zazpíváš.“

Musa potlačil nutkání odpovědět a dál předstíral bezvědomí. Muž s ním znovu zatřásl a pak ho pleskl po spánku.

Zvěd zamrkal a pootevřel oči. Zpod přimhouřených víček viděl, že se k němu cizí muž naklání a spokojeně pokyvuje hlavou.

„Je v pořádku.“

„Teď už neztrácejme čas. Ať sem přijde Ancus.“

„Jasně, šéfe.“ Oslovený člen bandy se vydal pryč a k Musovým uším dolehly zvuky jeho kroků, otevírajících se dveří a dusot sandálů stoupajících po schodech. Pootočil hlavu a poprvé si prohlédl celou místnost. Měla

nízký strop a zřejmě se nacházela pod zemí, soudě podle vlhkého vzduchu, ticha a zdí bez oken. Ze stropu čněly dva železné držáky a na každém z nich visely dvě matně svítící olejové lampy. Kromě stolu zde byl jen jediný kus nábytku: nízká lavice, na níž ležely seřazené jakési lesklé nástroje. Vedle stolu, zahalený stínem, stál štíhlý muž, jenž měl na sobě čistou bílou tuniku a na nohou vysoké boty z teletiny. Po chvilce mlčení oslovil Musu tichým strohým hlasem, který zvěd nedokázal přiřadit k nikomu, koho znal.

„Předem tě musím varovat, že i kdyby tě napadlo křičet, nikdo mimo tuhle místnost tě neuslyší. Jsme ve sklepení jednoho z našich úkrytů.“

Vyděšenému Musovi přeběhl po zádech mráz. Existoval pouze jediný důvod, kvůli němuž někdo potřeboval podobné místo. Znovu zaletěl pohledem k lavici a rázem pochopil, k čemu jsou určené ty připravené nástroje.

„Dobře,“ poznamenal neznámý muž. „Už víš, co tě čeká. Nehodlám urážet tvou nepopíratelnou inteligenci a přesvědčovat tě, že nám nakonec povíš všechno, co chceme vědět. Pokud tě tvůj pán vycvičil stejně dobře jako já svoje muže, pak se k tomu postavíš čelem. Možná bych tě měl ale varovat, že se jen málokdo vyzná ve svém řemesle tak dokonale jako Ancus. Pokud má k dispozici dost času, přinutí mluvit i skálu. Ty ale nejsi ani zdaleka tak nezlomný. Jsi z masa a kostí. Ubohý smrtelník. A stejně jako všichni lidé máš své slabiny. Že je Ancus objeví, je stejně jisté, jako že po noci přichází den. Nakonec nám povíš, co chceme vědět. Zbývá jen jediná otázka – jak dlouho budeš schopen vzdorovat. Na její zodpovězení máme spoustu času. Můžeš ale spustit rovnou a ušetřit nám všem velice nepříjemný zážitek.“

Musa lehce pootevřel ústa a chystal se na muže obořit, ale pak je znovu pevně zavřel. Neutrousit v takových situacích ani slovo bylo jedno z prvních pravidel, která se naučil. Jakmile člověk promluví, otevírá tím cestu k dalšímu hovoru, a tudíž k nebezpečí, že prozradí nějaké důležité informace. Navíc poskytuje vyslyšajícimu příležitost navázat kontakt s vyslychaným, proniknout do jeho myšlenek a využít jeho slabiny.

„Jak chceš,“ poznamenal muž. „Takže se pustíme do práce.“

Cela se ponořila do naprostého ticha, které rušilo pouze odkapávání vody ze stropu u protější zdi. Neznámý muž zůstal po celou dobu nehybně stát na místě, tvář zahalenou stínem. Nakonec Musa zaslechl blížící se kroky a poté pleskavé došlapování sandálů na schody. Dveře se otevřely a do cely

vstoupili dva muži. Jednoho z nich už Musa znal. Druhý měl urostlou postavu, nakrátko zastřížené vlasy a zjizvenou tvář. V první chvíli Musu napadlo, že jde o bývalého gladiátora, ale pak si všiml Mithrovy značky na jeho čele a uvědomil si, že má před sebou vojáka.

„Teď si tě převezme Ancus,“ oznámil muž stojící ve stínu.

Ancus si odfrkl a přejel Musu pohledem. „Co z něj chceš dostat, pane?“

„Chci vědět, proč byl na návštěvě v Vespasiana. A jaké plány sprádá náš přítel Pallas ohledně tažení v Británii. Chci znát jména všech zvěďů, které má v té provincii, a jaké pokyny přesně dostali.“

Ancus přikývl. „Něco dalšího?“

„To zatím stačí.“

Voják přikývl, přistoupil ke stolu a sklonil se k Musovi. „Určitě víš, jak to chodí. Zakládám si na tom, aby všechno probíhalo, jak se sluší a patří, takže se do toho pustíme, co ty na to?“

Došel k lavici a zadumaně se zahleděl na své nástroje. Po chvílce si několik z nich vybral, vrátil se ke stolu a rozložil je vedle Musy.

„Tak tady to máme. Říkal jsem si, že bysme mohli začít u nohy a postupovat nahoru,“ řekl, zvedl železné kleště a mrkl na Musu. „Tohle je na prsty na nohou. Potom ti stáhnou kůži až po kotníky,“ dodal a ukázal Musovi lékařský nůž a dva železné háky. „Pak ti tímhle zlomím nohy a rozdrtím kolena,“ dodal a předvedl Musovi železnou tyč. „Jestli ti ani tohle nerozváže jazyk, budu ti muset uříznout ptáka a koule, kamaráde. Věř mi, že než to udělám, povíš mi úplně všechno, co chci vědět.“

Musa s vypětím všech sil ovládl výraz své tváře a chladně opětoval vojákových pohled. Na čele mu však vyrazila krůpěj potu a stekla mu až k obočí. Voják zvedl silný prst a lehce mu kapku setřel.

„Takže nakonec nejsme až tak odvážný, co?“ uchechtl se a olízl si Musův pot z prstu. Pak uchopil kleště a sehnul se k zajatcovým nohám. Musa začal zuby a napnul všechny svaly v těle ve snaze ovládnout zděšení z nadcházejících chvil. Vzápětí ucítil, jak ho Ancus bere za nohu a pevně ji svírá v ruce. Začal se kroutit a cukat nohou ze strany na stranu, aby se vojákovy vytrhl.

„Hele, Septime, pojď mi pomoci. Přidrž ho trochu.“

Muž v hnědé tunice přistoupil ke stolu, popadl Musu za nohu a přinutil ho, aby s ní přestal pohybovat. Krátce nato zvěd ucítil, jak mu kov začíná svírat palec na noze a tlačí na kůži a kost. Ancus se rychle nadechl a stiskl

kleště. Septimovo supění zcela zaniklo v hlasitém prasknutí a Musova tvář se svráстила nesnesitelnou bolestí.

„Dej mi vědět, až bude ochotný mluvit,“ řekl muž stojící ve stínu. „Půjdu zatím nahoru,“ dodal a vystoupil z výklenku.

Musa zamrkal ve snaze zbavit se slz, aby si mohl neznámého muže prohlédnout. Když poté v šeru spatřil pohublou tvář císařova tajemníka, srdce se mu sevřelo. Narcissus, který již velice dlouho ovládal císaře Claudia, nyní čelil svému soku Pallasovi – Musovu zaměstnavateli. Jakmile císař zemře a moc přejde do rukou jeho adoptovaného syna Nerona, Pallas hodlal Narcissa odstranit. Už se mu podařilo proniknout do postele Neronovy matky, a tak bylo pouze otázkou času, než získá nad Agrippinou stejně velkou kontrolu, jakou míval Narcissus nad Claudiem. Musa věděl, že Narcissus a Pallas jsou nepřátelé na život a na smrt, a proto se císařův tajemník neztaví před ničím, dokud ho nepřiměje prozradit všechno, co ví. Když ucítil, jak se mu kleště posouvají k dalšímu prstu, zaletěl pohledem k Narcissovi, který se těsně před odchodem na okamžik znechuceně otočil. Vzápětí železné kleště znovu hlasitě cvakly.

Septimus se vydal po schodech za svým pánem až před západem slunce. Když vstupoval do kuchyňky nad podzemní celou, otíral si ruce o pruh látky odstřížené z Musovy tuniky. Narcissus seděl sám na obyčejné dřevěné stoličce. Na stolku vedle něj stál prázdný podnos s keramickým pohárkem a zbytky jídla, pro které si došel na blízké tržiště, když už nemohl déle poslouchat křik z podzemí.

„Je připravený mluvit.“

„Bylo na čase, nemyslíš? Už jsem se obával, že mě Ancus zklame.“

„Nemusel ses bát, otče. Snažil se ze všech sil. Ale upřímně řečeno, zlomit Musu bylo dost těžké.“

Narcissus přikývl. „To je dobře. Pokud ho náležitě zpracujeme, časem se pro nás může stát přínosem.“

„A pokud ne?“

„Pak se z něj stane další oběť boje mezi mnou a tím neřádem Pallasem. Snad Musu přesvědčíme, aby si vybral správnou stranu. Půjdeme.“

Narcissus a jeho syn se vydali do sklepení pod domem, který jim sloužil jako tajný úkryt, a pomalu sestoupili po schodech do cely, kde na ně čekal

Ancus se svou obětí. Jakmile Narcissus spatřil Musovy zmrzačené nohy, odvrátil hlavu stranou a vyštěkl: „Zakryjte tu hrůzu!“

Ancus stiskl rty, ale poslechl svého pána, natáhl se pro roztrhané zbytky Musovy tuniky a co nejdůkladněji jimi zakryl zvědovy nohy. Narcissus pak přistoupil ke stolu a snažil se ignorovat krev, která vytvořila na jeho desce louži a kapala na zem, a nevsímat si na ní kousků masa a kůže. Zároveň se snažil nedat najevo rozladění. Musa, celý roztřesený, zíral vytřeštěnýma očima do stropu a byl na tom skutečně zle. Zdálo se, že ho už nic neudrží při životě a že nějaké získávání Pallasova zvěda na jejich stranu nepřipadá v úvahu. Narcissus se k němu naklonil a zjistil, že se tiše modlí.

„Řekli mi, že jsi ochotný mluvit.“

Musa jako by ho vůbec nevnímal. Narcissus se k němu tedy sklonil ještě níž, lehce ho uchopil za bradu a pootočil mu hlavu tak, aby si vzájemně viděli do očí.

„Muso, chci, abys mi odpověděl. Jsi ochotný to udělat?“

Ve zvědových prázdných zornicích se mihl záblesk vědomí. Chvilku mu trvalo, než se soustředil, ale pak přikývl, polkl a ztěžka odpověděl: „Ano.“

Narcissus se usmál. „Tak je to lepší. Dobře. Takže dnes ráno jsi za úsvitu odešel z paláce a zamířil do jistého domu na Aventinu.“

„To bylo... teprve dneska ráno?“

„Ano,“ odpověděl trpělivě Narcissus. „Tady Septimus tě sledoval, aniž sis ho za celou dobu všiml. Tentokrát to zvládl,“ dodal a zaletěl pohledem ke svému synovi. Septimus projevil náležitou synovskou poslušnost a zatvářil se zahanbeně. „I když sis dal záležet a nešel jsi přímo, byl ti stále v patách a viděl, jak vcházíš do domu senátora Vespasiana. Víím, že náš přítel strávil několik posledních měsíců ve své vile ve Stabiích. Donesly se ke mně zvěsti, že mezi ním a jeho manželkou bohužel nepanují nejlepší vztahy. Předpokládám tedy, že jsi tam šel za jeho ženou Flavií, nebo ne?“

Musa na něj chvilku jenom mlčky zíral, ale nakonec přikývl.

„Jenom doufám, že sis nevzal příklad ze svého pána a nevrátil se do postele ženě, která stojí na společenském žebříčku daleko výš než ty.“

Ancus se uchechtl, ale když po něm císařský tajemník střelil rozezlým pohledem, rázem zmlkl, znovu obrátil pozornost ke svým nástrojům a dál je umýval v misce se zkrvavenou vodou. Narcissus se znovu zadíval na zuboženého muže na stole.

„Takže co jsi tam s Flavií dělal?“

„Nesl jsem vzkaz... od Pallase.“

„Dobře. A co to bylo za vzkaz?“

„Můj pán ji žádá o podporu... až na trůn usedne Nero.“

„*Pokud* na něj usedne. Ne *až*, příteli. Jestli si tvůj pán myslí, že může počítat s podporou Flavie a kroužku jejích věrných, velice se plete. I když si senátorova krásná manželka dává na veřejnosti velký pozor, aby se neprozradila, je zanícenou stoupenkyní republiky. Raději by obětovala vlastní děti, než aby podpořila tvého úlisného a prolhaného pána. Navíc k sobě přitahuje další a další spiklence proti císaři, aniž tuší, že sleduju každý její krok.“ Narcissus se odmlčel a promnul si tvář. „Pověz mi, co Pallas Flavii slíbil výměnou za její podporu?“

„Výsadní postavení... pro jejího muže. Až se Nero... stane císařem.“

„Veršující císař a profesionální voják. Pochybuju, že by ti dva dokázali najít společnou řeč. Kromě toho, Vespasianovi se podle všeho daří tak jako tak. V mnoha ohledech je to skutečně obdivuhodný člověk, ale i on má nebezpečně vysoké ambice. Musíme se před ním mít na pozoru. Pro tuhle práci jsem našel nejlepšího možného zvěda. Svodům mladé Caenidy neodolá žádný muž na světě. Vespasianův dům jsi navštívil zbytečně, příteli. Tvůj pán Pallas tě vystavil ohromnému nebezpečí pro nic za nic. Všechno tohle trápení ti způsobil jen on, kvůli pouhé domněnce. Za všechno, co jsi tu dnes protrpěl, můžeš děkovat pouze jemu a jeho špatnému úsudku. Určitě to sám chápeš.“

Narcissus se pozorně zadíval Musovi do tváře a snažil se v ní odhalit jakýkoliv náznak pochybností, které se v Pallasově zvědovi snažil svými slovy vyvolat. Celá tahle záležitost s Flavií byla pouze úskok – skulina v protivníkově obraně, kterou hodlal podstatně zvětšit a proniknout tak k tajemstvím, která potřeboval získat.

Musa zkrřivil obličej a zaťal zuby ve snaze potlačit další vlnu nesnesitelné bolesti, která mu projela celým tělem. Císařský tajemník mu dopřál chvilku oddechu a trpělivě čekal, až se vzpamatuje. Teprve potom pokračoval.

„Musu, Pallas tě jen využívá. Nejsi pro něj nic jiného než bezcenný nástroj, který klidně zahodí, aby si zajistil Flaviiinu přízeň. Přemýšlej. Vůbec tě nedoceňuje. Jsi řádný člověk, to je mi jasné. Vyrovnáš se mým nejlepším zvědům. Až se zotavíš, najde se pro tebe místo po mém boku.“

Přísahám. Pracuj pro mě a dostane se ti úcty i štědré odměny,“ řekl a přiložil mu dlaň na tvář. „Rozumíš mi?“

Musa k němu zvedl oči a z jednoho koutku mu skanula slza. Pak polkl a mátožně přikývl.

„Výborně,“ řekl Narcissus konejšivě. „Mám radost, že jsi přišel k rozumu. Mrzí mě, že to zašlo tak daleko. Až spolu skončíme, dám tě přenést do pohodlného pokoje v mém domě a nechám ošetřit tvá zranění. Jakmile se úplně zotavíš, najdeme pro tebe místo mezi mými lidmi.“

Musa zavřel oči a lehounce přikývl.

„Než odsud odejdeme, zbývá ještě jedna věc,“ pokračoval Narcissus. „Potřebuju vědět, co Pallas hodlá podniknout v Británii. Mluvil před tebou někdy o svých plánech s novou provincií?“

„Ano...“

„Nejspíš bys mi o tom měl povědět,“ pobídl ho nenuceně Narcissus. „Pokud pro mě máš pracovat, nesmíme před sebou mít žádná tajemství, přáteli. Pověz mi o nich.“

Musa se ozval až po delší prodlevě, během níž se snažil potlačit bolest. Mluvil se zavřenýma očima a dýchal jen mělce, aby udržel tělo v co největším klidu a nezpůsobil si ještě větší bolest.

„Pallas si přeje, aby tažení skončilo neúspěchem... Aby se Řím z Británie stáhl.“

„Proč?“ vložil se mezi ně Septimus.

„Pssst! Zůstaň, kde jsi, a zmlkni,“ okřikl Narcissus syna a znovu se otočil k Musovi. „Pokračuj, příteli. Proč Pallas chce, abychom ostrov opustili?“

„Snaží se podkopat Claudiovu pozici... Když se legie stáhnou, pro císaře a jeho vlastního syna Britannika to bude znamenat potupu.“

„A pro mě také.“

„Ano.“

Narcissus se usmál. Tohle byla tedy Pallasova skutečná pohnutka. Se starým císařem, který za několik let – nebo třeba jen měsíců – zemře, má společného pramálo. Jeho hlavním cílem bylo zbavit se všech soupeřů usilujících o postavení nejbližšího císařova rádce poté, co Nero usedne na trůn. Narcissus invazi do Británie podporoval a vynaložil všechny síly, aby o její prospěšnosti přesvědčil i pochybující senátory. Kdyby se římské vojsko stáhlo, Narcissova pověst a jeho vliv by byly v troskách. Poškodilo by to

i mladého Britannika, který dostal své jméno právě na počest dobytí nové provincie. Kdo by podporoval císaře pojmenovaného podle ostrova, který úspěšně odolal římské vůli?

Narcissus se zhluboka nadechl a pokračoval s otázkami. „Jak toho chce Pallas dosáhnout?“

„Poslal na ostrov zvěda... aby se sešel s Caratacem... a s velmoži severních kmenů... Jestli se mu je povede sjednotit... naše legie nemůžou zvládnout... Provincie jistě padne.“

„Jak se ten zvěd jmenuje? Jaké je jeho jméno? Mluv.“

Musa zavrtěl hlavou a sraštil tvář. „To nevím. Pallas mi ho neřekl.“

Narcissus rozladěně zasyčel a se zklamaným výrazem se napřimil.

„To není všechno... Měl bys vědět ještě něco,“ zamumlal Musa.

„Co je to?“

„Ten zvěd má ještě jeden úkol... Zabít dva tvoje muže.“

„Moje muže?“ Narcissus zvedl obočí. „Já v Británii nikoho nemám.“

„Pallas si myslí, že ano... Chce zabít dva důstojníky, o kterých ví, že se s tebou stýkali.“

„Koho?“

Musa se soustředěně zamyslel a teprve po chvíli opět promluvil. „Quinta Licinia Catona a Lucia Cornelia Macrona.“

„Tyhle dva?“ Narcissus se neubráníl úšklebku. „Ti pro mě nepracují. Už dlouho ne. Jestli si Pallas myslí, že mě jejich smrt poškodí, jenom ztrácí čas. Kromě toho musím už předem litovat kohokoliv, kdo se těm dvěma postaví do cesty. To je ono? Můžeš mi povědět ještě něco?“

Musa si olízl rty a lehce zavrtěl hlavou. „Ne, to je všechno.“

„Odvedl jsi skvělou práci, příteli,“ řekl Narcissus a položil mu dlaň na hřbet ruky. „Teď si musíš odpočinout. Zotavit se.“

Koutky Musových rtů se zvedly v lehkém úsměvu a tělo se mu uvolnilo úlevou. Narcissus pak pustil zvědovu ruku, odešel od stolu a zamířil ke dveřím. Zároveň mávl na svého syna, aby šel s ním.

„Takže už víme, co má za lubem.“

„Co s tím uděláš?“ zeptal se tiše Septimus. „Musíme varovat generála Ostoría.“

„Podle mě to není nutné. Raději bychom mu to neměli říkat. Musíme celou záležitost vyřídit v tichosti a poslat za Pallasovým zvědem svého člo-

věka. Vystopujeme ho a zhatíme Pallasův plán. Zároveň po něm pošleme varování Catonovi a Macronovi.“ Narcissus se pousmál. „Určitě ode mě nebudou chtít něco takového slyšet, ale musím se k nim zachovat čestně. Kromě toho je možné, že budu někdy v budoucnu znovu potřebovat jejich služby. Ještě se uvidí.“

Septimus pokrčil rameny a zeptal se: „Koho tam pošleš?“

Narcissus se k němu otočil a přejel svého syna a zvěda v jedné osobě významným pohledem. „Měl by sis koupit nějaké teplejší oblečení, synu. Podle toho, co jsem slyšel, panuje v Británii i v nejpříznivějších dnech nevlídné počasí.“

„Já? To snad nemyslíš vážně!“

„Komu jinému můžu důvěřovat?“ zeptal se naléhavě Narcissus. „Udržet si pozici po císařově boku je pro mě čím dál těžší. Nejsem žádný hlupák, synu. Víím, že někteří moji zvědové už přešli k Pallasovi a jiní o tom uvažují. Ty jsi ze všech mých lidí nejlepší a také jsi jediný, komu můžu bezvýhradně věřit, i když třeba jen proto, že jsi můj syn. Musíš to udělat ty. Kdybych mohl poslat někoho jiného, udělal bych to. Rozumíš mi?“

Císařův tajemník se zadíval s téměř prosebným výrazem Septimovi do očí a mladý muž po chvilce zdráhavě přikývl.

„Dobře, otče.“

Dojatý Narcissus mu stiskl rameno. „Výborně. Teď se musím vrátit do paláce. Císař mě očekává u večeře. Ty se tady zatím postarej o všechno ostatní. Nech to tu uklidit. A ať si u tebe Ancus vyzvedne odměnu.“

Septimus ukázal palcem ke stolu. „A co on?“

Narcissus zaletěl pohledem ke zmrzačenému zvědovi, který pracoval pro jeho nepřítele. „Už nám k ničemu není. Ani nikomu jinému. Podřízni mu krk, zohav mu obličej a hoď jeho mrtvolu do Tibery. Pallas se už nejspíš dozvěděl, že jeho člověk zmizel. Byl bych nejradši, kdyby se Musa nadobro ztratil. To už toho nafintěného šmejda Pallase pořádně vyvede z rovnováhy. O to se postarám.“

Kapitola třetí

Británie červenec

„Panečku, je vidět, že dostal pořádně zabrat,“ podotkl Syřan, který si prohlížel Catonův pancíř a přejížděl prsty rez a škrábance v jeho záhybech na přední straně. Potom ho otočil a podíval se na zadní stranu. „Tahle vypadá mnohem lépe. Od jednoho z císařových nejstatečnějších důstojníků se ani nedá čekat nic jiného. Činy prefekta Quinta Licinia Catona jsou už hoto-ovou legendou.“

Cato si vyměnil sarkastický pohled se svým společníkem centurionem Macronem a teprve poté odpověděl. „Přinejmenším mezi obchodníky s výzbrojí.“

Syřan skromně sklonil hlavu, odložil pancíř a s omluvným výrazem se otočil čelem ke Catonovi. „Opravit tenhle pancíř by podle mě bohužel vyšlo draž než koupit nový. Kdybys mi ho ale nabídl jako protihodnotu, dal bych ti za velice slušnou cenu úplně novou zbroj.“

„Za slušnou cenu, to určitě,“ ozval se Macro z křesla, do kterého se už předtím pohodlně posadil, natáhl před sebe nohy a založil si mohutné paže na hrudi. „Neposlouchej ho, Catone. Některej z mládenců ve zbrojírský dílně ti ho určitě dokáže vyklepnout. A vyjde tě to na zlomek ceny, kterou bys zaplatil tomuhle vydřiduchovi za novej.“

„Samozřejmě, vznešený centurione,“ odpověděl úlisně Syřan. „Ale každým klepnutím, jak jsi sám řekl, oslabíš pancíř jako celek. Na některých místech by mohl zkréhnout,“ poznamenal a s výmluvným pohledem se znovu otočil ke Catonovi. „Můj pane, pokud budu vědět, že ses vypravil do boje proti divokým válečníkům na tomhle ostrově ve zbroji, která tě může ohrozit na životě a připravit Řím o jednoho z nejlepších důstojníků, jaké má, nebudu moct klidně spát.“

Macro si na druhé straně stanu cynicky odfrkl. „Nenech si od toho darebáka vmluvit díru do hlavy. S tím pancířem nic není a v dílně ti ho určitě vyspravěj. Na přehlídce možná nebude vypadat nejlíp, ale svůj úkol splní.“

Cato přikývl, ale když se podíval na pancíř ležící na stole, musel přiznat, že už má nejlepší časy za sebou. Spolu se zbytekem výstroje si ho koupil počátkem roku ve skladu posádky v Londiniu, poté co se s Macronem zase vrátili do Británie. Šlo o uspěchanou, lacinou koupi. Zásobovací důstojník ho ujistil, že pancíř dosud patřil pouze jedinému muži – tribunovi IX. legie, který se prý o něj pečlivě staral a nosil ho jen při slavnostních příležitostech. Ve službě se údajně raději spoléhal na kroužkovou zbroj. Důstojníková lež vyšla najevo teprve tehdy, když se z pancíře začal odlupovat lesklý nátěr. Macro tehdy poznamenal, že ho někdo nepochybně nosil už v dobách Julia Caesara.

Cato se zhluboka nadechl a po chvílce dospěl k pevnému rozhodnutí. „Jakou má hodnotu?“

Obchodník, po jehož rtech se mihl nenápadný úsměv, si založil ruce na hrudi, jako by si důkladně promýšlel odpověď na Catonovu otázku. „Předešlým bychom měli zvážit, čím bys chtěl svůj pancíř nahradit, než určíme cenu, vznešený pane.“

Pak se obrátil k truhle, kterou jeho otroci přinesli do prefektova stanu, a rychlým pohybem zápěstí uvolnil petlice a zvedl víko. Uvnitř leželo několik předmětů zabalených v tlusté vlněné tkanině. Obchodník pozobracel pár chlopňové látky, vylovil z nich dva předměty a položil je na stůl vedle Catonova pancíře. Nakonec odhrnul silnou tkaninu a odhalil dvě zbraně – jednu kroužkovou a druhou lesklou šupinovou. Pak poodstoupil do strany, aby si jeho zákazník mohl prohlédnout nabídku, a uctivě pokynul rukou k truhle.

„Nabízím ti nejlepší zbroj, jakou můžeš v říši koupit, a to za cenu, kterou nic nepřekoná. Na to ti dávám své slovo Kýra z Palmýry,“ pronesl obchodník slavnostně a položil si ruku na hrud'

Macro přikývl. „Hnedka jsem klidnější. Čeká tě nejlepší obchod v životě, Catone.“

Kýros ignoroval poznámku prefektova cynického přítele a naznačil svému zákazníkovi, aby přistoupil blíž. Cato sklopil oči k oběma zbrojím, chvílku si je prohlížel a nakonec se natáhl pro kroužkovou zbroj a potěškal ji.

„Lehčí, než jsi čekal, že?“ řekl obchodník a přejel prsty po kovových kroužcích. „Většina podobných zbrojí je vyrobená z obyčejného železa, ale tahle nikoliv. Zhotovuje je můj bratranec, Patolomos z Damašku. O jeho výrobcích jste jistě slyšeli.“

„A kdo ne?“ zeptal se jízlivě Macro.

„Můj bratranec vyrobil nový druh kovu, který má vyšší obsah mědi. Je lehčí, ale neztrácí nic ze své pevnosti. Co kdyby sis tu zbroj vyzkoušel a přesvědčil se sám, vznešený prefekte? Bez nutnosti koupit si ji.“

Cato přejel konečky prstů po lesklém kovu a přikývl. „Proč ne?“

„Dovol mi, abych ti pomohl, pane.“ Syřan zvedl kroužkovou zbroj, zkušeně ji rozvinul a pevně ji chytil za ramena. Cato se sklonil, protáhl hlavu otvorem pro krk, zařal pěsti a zasunul ruce do krátkých rukávů. Obchodník stáhl kroužkovou košili dolů a přejel ji dlaní, jako by uhlazoval pomyslné faldíky. Potom ustoupil o krok dozadu a podepřel si rukama bradu s vousy zastřiženými do špičky. „Je to sice obyčejná kroužková zbroj, ale padne ti jako nejlepší rukavice z kozinky! Elegantní! Jak elegantní!“

Cato se otočil k táborovému stolku, na němž měl položené zrcátko, hřeb, škrabky na kůži a hliněnou nádobku s vonným olejem, který používal při koupeli. Vzal do ruky naleštěné mosazné zrcátko, natáhl ji dopředu a zkoumavě se na sebe zadíval. Zbroj měla na spodní straně vroubkovaný lem a příjemně mu přiléhala ke štíhlé postavě. Kov byl lesklejší, než jaký vídal na jiných pancířích, a v denním světle, které dovnitř pronikalo chlopněmi stanu, se jasně blýskal.

„Pohodlná, ne?“ zavrnil Syřan. „Můžeš v ní celý den pochodovat a potom svést bitvu, a přesto budeš jen z poloviny tak unavený, než když jsi nosil tu starou. Kromě toho tě nebude ani zdaleka tolik omezovat v pohybu. Válečník potřebuje při pohybu volnost, že ano? V této zbroji se budeš cítit volně jako Achilles, vznešený pane.“

Cato se pootočil do obou stran a několikrát pohnul pažemi. V kroužkové zbroji se opravdu cítil volněji než v jiných typech výstroje, které nosil dřív. Zamyšleně se otočil ke svému příteli. „Co myslíš ty?“

Macro lehce naklonil hlavu do strany a přejel Catona pohledem. „Padne ti docela dobře, mladej, ale nejpřednější je to, co ti bude platná v boji s nepřátelskejma zbraněma. Kroužková zbroj tě sice dobře ochrání před sečnými ranama mečem, ale když do nich člověk vloží dost síly, dokáže zpřerážet kosti pod zbrojí. Hroty jsou mnohem nebezpečnější. Slušný kopí nebo šíp ji snadno propíchnou.“

„Tuhle nikoliv,“ namítl obchodník a vzal mezi prsty záhyb zbroje. „Můžu ti to objasnit, pane? Podívej se zde. Kroužky jsou pospojované nýty. Ty

poskytují zbroji dodatečnou odolnost a zastaví i barbarské hroty zbraní tvých nepřátel. Tvůj učený společník, neohrožený centurion Macro, si je jistě vědom skutečnosti, že zbroj pospojovaná nýty je mnohem odolnější než ta, jejíž kroužky jsou pouze propojené. Jak navíc sám vidíš, tyhle kroužky jsou menší, díky čemuž je tento mistrovský výrobek mého bratra mnohem odolnější.“

Cato naklonil hlavu a zadíval se na kovové kroužky na rameni. Obchodník měl pravdu: každý kroužek držel pohromadě se sousedním pomocí maličkého nýtu. Takový postup byl nesmírně zdlouhavý, což znamenalo, že vyrobit podobnou zbroj trvalo mnohem déle než zhotovit takovou kroužkovou košili, jaké nosila většina vojáků v legiích a pomocných jednotkách. Od toho se bude odvíjet i její cena, pomyslel si Cato a roztrpčeně se kouzl do rtu. První žold od návratu do Británie, kde přistál před téměř pěti měsíci, dostal se zpožděním. Od jeho jmenování do hodnosti prefekta s ročním žoldem dvaceti tisíc denárů uběhlo půl roku. Předem si vybral pět tisíc denárů, za něž zaplatil skromnou hostinu po sňatku s Julií, cestu na své nové působiště a odpovídající výstroj. Věno od senátora Sempronia, Juliina otce, zůstalo s Julií v Římě, kde si za ně koupila malý dům, zařídila ho a najala si služebnictvo. Zbytek uložila, aby mohla žít z výnosů až do chvíle, kdy se k ní její manžel vrátí nebo pro ni pošle. Mezitím Cato dostal druhou čtvrtletní výplatu, a tak usoudil, že si novou výstroj může dovolit.

Oproti spoustě jiných mužů v téže hodnosti Cato nepocházel z bohaté rodiny a postupem času si stále palčivěji uvědomoval, jak jsou jeho šatník i výstroj skromné. Pokaždé když generál Ostorius svolal své podřízené na každodenní poradu do svého stanu, Catonovi neušly přezíravé pohledy, jimiž ho častovali někteří další důstojníci. Měl za sebou sice příkladnou službu, ale důstojníci, kteří si víc cenili urozeného původu než vojenských schopností a hrdinských činů, mu jasně dávali najevo, že ho nepovažují za sobě rovného. Dokonce ani sám generál nijak nezastíral nelibost nad neurozeným rodokmenem nejmladšího velitele pomocné kohorty ve své armádě.

Cato usuzoval, že právě tohle byl důvod, proč ho generál přidělil k ochraně konvoje s výstrojí. Jeho jednotku tvořili bývalí členové posádky v Brucciu, kteří zůstali naživu – hrstka thráckých jezdců a Macronovi vojáci ze XIV. legie. Obě jednotky utrpěly během obléhání pevnosti těžké ztráty a Cato neměl nejmenší naději, že bude pověřen jinými úkoly, dokud

neskončí válečné období a armáda se nestáhne do zimního ležení. Do té doby se Cato, Macro a jejich muži budou muset vléct po křivolaké trase do srdce hornatého území kmene Silurů společně s vozy a lidmi, kteří se zpravidla připojovali ke každé armádě.

Generál Ostorius pronásledoval nepřátelského velitele Carataca a jeho armádu, kterou tvořili silurští a ordovičtí válečníci a také skupinky mužů z dalších kmenů odhodlaných pokračovat v boji proti Římu. Měl v úmyslu zahnat Carataca do úzkých a přimět ho k boji. Až se to podaří, britští bojovníci nebudou mít proti profesionální římské armádě šanci. Římané je rozdrtí, jejich vůdce zabijí nebo zajmou a konečně budou moct považovat novou provincii za zpacifikovanou – téměř devět let poté, co Claudiovy legie poprvé přistály na ostrově.

„Tak co na to říkáš, vznešený pane?“ přerušil syrský obchodník tok jeho myšlenek. „Líbí se ti zbroj, kterou ti nabízím?“

„Padne mi dobře,“ připustil Cato. „Kolik stojí?“

„Za jiných okolností bych za takový kousek požadoval přinejmenším tři tisíce sesterciů, pane. Ale vzhledem k tvému věhlasu a k počtě, kterou mi prokazuješ tím, že využíváš mých služeb, bych od tebe přijal dva tisíce osm set.“

To bylo mnohem víc, než Cato předpokládal. Víc, než kolik činil legionářský žold za tři roky. Jeho současná zbroj se však již do boje nehodila a mezi lidmi v táboře bylo jen několik obchodníků s tímto zbožím. Vzhledem k nedostatku konkurence si tak mohli říkat o podstatně vyšší částky.

Macro se zakuckal. „Dva tisíce osm set? To si děláš prdel!“

Obchodník zvedl smířlivě ruce. „Je to nejlepší zbroj v provincii, pane. Má nejméně dvojnásobnou hodnotu oproti skromné ceně, kterou za ni žádám.“

Macro se ke svému příteli otočil. „Neposlouchej toho zpropadeného vydřiducha. Nemá ani poloviční cenu.“

Cato si odkašlal. „Jestli dovolíš, vyřeším to sám, centurione.“

Macro otevřel ústa a chystal se protestovat, ale nakonec v něm převážila vštípená disciplína, která ho přiměla pouze krátce přikývnout. „Jak si přeješ, pane.“

Cato si s obchodníkovou pomocí přetáhl kroužkovou zbroj přes hlavu a položil ji vedle šupinové zbroje. „A co tahle?“

„Jistě, tvé pozorné oko si nevyhnutelně všimlo i tohoto výrobku mého

bratrance.“ Kýros uchopil šupinovou zbroj a zvedl ji, aby si jeho zákazník mohl prohlédnout nabízené zboží. „Za tutéž skromnou cenu ti poskytnu ještě lepší ochranu, pane, a navíc oslníš všechny nepřátele na bojišti. Jejich zrak nebude schopen vzdorovat jasů tvé zářivé zbroje.“ Naleštěné šupiny, od nichž se odráželo světlo, připomínaly Catonovi čerstvě ulovenou rybu. Dovedl si představit, jak se v ní pouští do bitvy, kde ho během okamžiku rozezná každý z jeho mužů. V tom však zároveň spočíval problém, neboť stejně snadno ho poznají i nepřátelé odhodlaní zabít římského důstojníka. Jenomže kdybych se v takové zbroji objevil mezi vyššími důstojníky, pomyslel si Cato, už by se na mě nedívali jako na chudého příbuzného.

„Ehm,“ odkašlal si Macro. „Můžu ti v něčem poradit, pane?“

Cato odtrhl pohled od šupinové zbroje. „V čem?“

Macro přistoupil k obchodníkovi, který stále držel šupinovou zbroj natočenou k slunci, aby zdůraznil její přednosti. Pak zvedl lem a poklepal prstem na silnou koženou vestu, k níž byly kovové šupiny přišité. „Tady vidíš, v čem je problém. Šupinová zbroj je dobrá do suchého počasí. Náš syrskej kamarád má pravdu, že poskytuje lepší ochranu. Ale co když zaprší? Tahle kůže nasákne vodou a akorát tu zbroj zatíží. Než se naděješ, budeš únavou bez sebe.“

„Ale vždýt už máme léto,“ namítl Cato.

„A to podle tebe nejspíš znamená, že nebude pršet.“ Macro pohodil hlavou. „Víš přece, jaký je na tomhle zavšiveném ostrově počasí. Je tu vlhčej než mezi nohama suburský děvky během her.“

Cato se usmál. „Očividně ses znovu začel do Ovidia.“

Macro zavrtěl hlavou. „Pro člověka s praxí je už teorie k ničemu. Je to úplně stejný jako se vším ostatním v životě.“

„Promluvil jsi jako pravý voják.“

Macro sklonil hlavu. „Děkuju.“

Cato znovu obrátil pozornost k šupinové zbroji. Byl ve velkém pokušení koupit si ji, především kvůli tomu, že by mu v očích nafoukaných důstojníků propůjčila jistý lesk. Měl však obavy, že by je tím mohl ještě víc popudit. Nová zbroj by jim poskytla čerstvou záminku k posměškům nad prostým vojákem, který se vyšplhal mnohem výš, než kam svým původem náležel. Nakonec zdráhavě ukázal na kroužkovou zbroj.

„Vezmu si tuhle.“

Obchodník se usmál, zabalil šupinovou zbroj do vlněné látky a rychle ji uložil zpátky do truhly. „Bude to tedy dva tisíce osm set sesterciů, drahý prefekte.“

„Dva tisíce pět set.“

Kýros k němu vyslal ztrápený pohled a jeho tmavé obočí se na okamžik zamračeně spojilo. „Ale no tak, pane, nedělej si ze mě šprýmy. Jsem poctivý obchodník. Musím nakrmit svou rodinu a zachovat si pověst. Za takovou cenu není na celém světě žádná zbroj, která by se vyrovnala výrobku mého bratrance. Přemýšlej nad tím, pane. Kdybych na takovou cenu kývl, znamenalo by to, že nevěřím v pravdivost svých tvrzení ohledně této zbroje. A ty bys to tím pádem poznal, drahý pane. Skutečnost, že ti ji nemohu prodat za méně než dva tisíce sedm set sesterciů, je výmluvným důkazem toho, že mám v nabízené zboží nejvyšší možnou důvěru.“

Cato se upřeně zadíval do neproniknutelné tváře před sebou. „Dva tisíce šest set.“

Sýřan si povzdechl. „Srdce mi usedá nad tím, jak se mnou zacházíš...“ Na okamžik se odmlčel, jako by jeho duši svírala mučivá nerozhodnost, a poté trpitelným tónem pokračoval. „Nechci však, aby ses vydal do bitvy nechráněný, prefekte. Z tohoto důvodu, a z žádného jiného, bych přijal dva tisíce šest set sedmdesát pět sesterciů.“

„Dva tisíce šest set padesát a ani o sestercius víc.“

Obchodník se usmál. „Dohodnuto. Za tu cenu chci také tvůj starý pancíř, jak jsme se dohodli.“

Cato zavrtěl hlavou. „Jen peníze. A k tomu chci i ochranný pás na ramena a postroj.“

Kýros se odmlčel a napřáhl ruku. „Chceš mě sedřít z kůže, prefekte. Zahnal jsi mě do úzkých. Ale tvoji nabídku přijímám.“

Cato ho uchopil za paži a krátce mu ji stiskl. Obchodník se mu pak vymanil, ustoupil o krok, sklonil se k truhle a vytáhl z ní nevelký ochranný pás na ramena. Byl sice vyrobený z lacinějšího druhu železa, ale Cato si s úlevou povšiml, že i jeho kroužky jsou spojené nýty. Na chvilku se zamyslel, jestli by pás neměl být vyrobený z téhož kovu jako zbroj, ale nakonec usoudil, že to není nezbytné. Smlouvání o ceně mu nikdy nebylo příjemné, takže se již nemohl dočkat, až bude celá obchodní transakce u konce.

Přšel na druhý konec stanu k truhle se železnými zámky, kterou měl

uloženou vedle svého polního lůžka, sundal si z krku klíč a odemkl ji. Odpočítal zlaté, stříbrné a bronzové mince, v nichž dostával žold, a uložil je do koženého váčku. Obchodník mezitím zavolal své otroky, aby odnesli jeho truhlu pryč. Když si zkontroloval obsah váčku a spočítal celkovou hodnotu mincí, hluboce se uklonil a zamířil ke škvíře mezi chlopněmi stanu.

„Bylo mi nezměrnou ctí s tebou obchodovat, pane. Kdyby kdokoliv z tvých bratrů důstojníků potřeboval novou zbroj, určitě se před ním zmiň o Kýrovi z Palmýry, hrdém poskytovateli nejlepších ochranných prostředků hrdinům říše. Nechtě tě bohové ochraňují,“ řekl ještě před odchodem.

Poté se naposledy uklonil a zmizel. Macro ho vyprovodil pohledem a zadíval se na kroužkovou zbroj.

„Snad to stálo za to.“

„To ukáže čas.“ Cato se nadechl a zavolal: „Thraxide! Pojď sem!“

Krátce nato vběhl do stanu Catonův nový sluha a zvedl pravici. Byl to urostlý voják menší postavy, který vstoupil do thrácké kohorty, ale ve skutečnosti pocházel z Makedonie, o čemž svědčily jeho úzké oči a snědší pleť. Cato si ho vybral jako náhradu za svého předcházejícího sluhu, který zemřel během obléhání Bruccia. Jako sluha sice nebyl příliš zkušený, ale měl záznam bez poskvrny a jeho dekurion se zaručil za jeho čest a znalost latiny. Prozatím mi postačí, pomyslel si Cato, ale jakmile skončí válečné tažení, koupím si na trhu v Londiniu nějakého prvotřídního otroka, který převezme veškeré povinnosti sluhu, a Thraxis se tak bude moct vrátit ke své jednotce.

Cato ukázal na svůj starý pancíř. „Tenhle si schovám jenom na slavnostní příležitosti. Doběhni na tržiště za táborem a obstarej mi nějaký lak. Chci ho mít vyčištěný, nalakovaný a tak nablýskaný, že bude vypadat jako nový.“

„Ano, prefekte.“

„A když už tam budeš, potřebujeme nějak doplnit moje osobní zásoby?“

Thraxis sklopil oči a krátce se zamyslel. „Vino a sýr, prefekte. Obojí nám dochází,“ řekl a zaletěl pohledem k Macronovi. „Poslední dobou jsme obojího dost spotřebovali.“

„Mám ve své polní pokladně dost peněz?“ zeptal se Cato.

„Ano, prefekte. Ale do konce měsíce je musíme doplnit.“

„Dobře. Podívej se po nějakém slušném víně. Poslední dva džbány chutnaly jako moč.“

„Vážně?“ zeptal se Macro a zvedl hlavu. „Já si toho nevšimnul.“

Cato si povzdechl a pokračoval s pohledem upřeným na svého sloužícího.
„Dobré víno. Rozumíš?“

„Ano, prefekte. Včera přijel do tábora obchodník s vínem. Má čerstvé zásoby. Zkusím to u něj.“

„To rozhodně udělej. Odchod.“

Sluha se chvatně uklonil a odešel ze stanu. Macro počkal, dokud nezmizel z doslechu, a potom se podrbal na tváři. „Nejsem si jistě, jak si ho přebrat.“

„Thraxida? Řekl bych, že mi slouží dobře. A je to dobrý voják.“

„Přesně tak. Podle mě nemluví jako obyčejnej voják z pomocný kohorty. Spíš jako jeden z těch Řeků chytřejch jak hovno z prdele.“

„Nejspíš máš na mysli filozofy.“

Macro pokrčil rameny. „Jak o nich mluvím, na ně sedí. Každopádně víš, o co mi jde.“

Cato si povzdechl. „Lidé jsou různí, Macrone.“

„Ale ne v armádě, mladej. Naše poslání je zabíjet lidi. Nevedem tu žádnou žvanírnu. A když už jsme u toho žvanění...“ Macro zalovil ve vaku a vytáhl velkou voskovou tabulku. Rozevřel ji, přejel pohledem poznámky, které rychle naškrábal do měkkého povrchu, a instinktivně nasadil formálnější výraz. Cato si všiml, že i jeho hlas prošel lehkou změnou. Macro se teď proměnil v prvního centuriona čtvrté kohorty XIV. legie a někdejší tón věrného druha byl rázem ten tam.

„Denní hlášení za včerejšek, pane. Početní stavy. První centurie: šedesát dva bojeschopnejch, osm nemocnejch, jeden převelenej ke službě na velitelství.“

„A copak to je za službu?“

„Výslech, pane. Schopnosti legionáře Pullonia jsou zapotřebí při výslechu nový várky zajatců.“

„Tak dobře. Pokračuj.“

Macro znovu zaletěl pohledem ke svým poznámkám. „Druhá centurie: padesát osm bojeschopnejch, deset nemocnejch. Lékař tvrdí, že se jeden z nich nedožije noci.“

Cato přikývl a rychle v duchu počítal. Macronova kohorta utrpěla v pevnosti těžké ztráty a zůstalo z ní šest značně prořídilých centurií. Cato je nařídil spojit do dvou jednotek o dostatečném počtu mužů, takže nyní mohly působit jako plnohodnotná bojová seskupení. Totéž platilo o druhé

thrácké jezdecké kohortě, které velel sám. Zůstalo mu sotva tolik jezdců, aby z nich utvořil tři oddíly – necelých devadesát mužů. Jeho podřízení doprovázející vozy se zásobami a civilisty tedy čítali dvě stě deset lidí. Kdyby se Caratacovi a jeho bojovníkům podařilo proklouznout mezi hlavní část Ostoriovy armády a zadní voj, jistě by napáchali ohromné škody, než by se podařilo shromáždit dost mužů, aby je opět zahnali. A pokud by taková pohroma skutečně nastala, generál by pohnal Catona k zodpovědnosti, bez ohledu na nedostatek mužů, jemuž nyní prefekt čelil. Jenže takové jsou už zákruty důstojnického života, pomyslel si unavený Cato rezignovaně.

„Co dál?“

„Docházej nám zásoby obilí. Stačí nám na čtyři dny plnejch přidělů. A zbrojír si stěžuje na kůži, kterou dostává, aby s ní chlapům vyspravil plátovou zbroj.“

„Co je s ní?“

„Dalo se do ní vlhko. Většina kůže, kterou má, je k ničemu. Všechny řemínky, co z ní vyrobí, se trhají.“

„Tak ať si zažádá o novou ze zásob.“

Macro mlaskl. „A právě v tomhle je problém. Nemůže si o ně zažádat u zásobovačů Čtrnáctý legie, protože mu to zásobovací důstojník nechce dovolit.“

Cato zavřel oči. „Proč?“

„Moje kohorta podle něj slouží odloučeně od zbytku legie, a tak si mám požádat u zásobovacího důstojníka zadního voje.“

„My ale žádnou kůži nemáme.“

„Tvrdí, že to není jeho problém.“

Cato sykl a otevřel oči. „Takže jsi s ním mluvil?“

„No jasně. Ale nehnul jsem s ním. Navrhnul mi, ať o tom hodím řeč se svým velitelem. A tak jsem tady.“

„Díky.“

Macro se zakřenil. „To jsou ty radosti vysoký hodnosti, pane.“

„Až podám generálovi hlášení, zajdu na velitelství a zjistím, co se s tím dá dělat,“ řekl Cato a založil ruce na hrudi. „Je to všechno?“

„Prozatím jo, pane.“

„Takže můžeš jít. Děkuju, centurione.“

Macro zvedl pravici, vyšel ze stanu a nechal Catona, aby se vztekal

o samotě. Prefekt zvedl oči a krátce se pomodlil k Jupiterovi nejvyššímu a největšímu, ať ho co nejdřív vysvobodí od povinnosti doprovázet vozy s vybavením. Jako by nestačilo, že dvě jeho jednotky mají problémy s nedostatkem mužů a zásob a nikdo nebere ohled na jejich potřeby. Ještě horší byla sama povaha jejich služby. Neustále popoháněli najaté vozky a muly táhnoucí vozy, aby pokračovali v cestě, a k tomu museli udržovat pohromadě všechny kupce, prodejce vína, prostitutky a obchodníky, kteří se táhli za vojskem. Často mezi nimi museli řešit různé rozmršky, a když vypukla nějaká hádka, která ohrožovala jejich postup po blátivé cestě rozryté chodidly legionářů v čele armády, občas je museli umravnit silou.

Cato vyšel ze stanu a zadíval se na scénu, která se mu otevírala před očima. Soumrak nad silurskými horami dodával obloze lehce fialový nádech. Armáda se odpoledne zastavila, aby se utábořila, a když konečně zbudovala potřebné opevnění, začala se ukládat k spánku. Údolí bylo poměrně úzké a vojáci tak museli postavit tábor a val ve tvaru protáhlého obdélníku, a ne obvyklého čtverce. Vozy se zásobami a roztroušené stany civilistů, kteří se táhli za armádou, se tak rozprostíraly z obou stran podél pravidelně seřazených stanů, jež patřily vojenskému doprovodu. Koně thráckých jezdců klidně přezvykovali svou večerní dávku píce v ohradě ohraničené lany.

Ve vzdálenosti zhruba dvou set metrů po Catonově pravici stály pravidelně uspořádané stany, v nichž nocovaly dvě kohorty patřící k zadnímu voji. Zhruba stejně daleko po prefektově pravici se nalézal generálův příbytek a kolem něj stany patřící hlavní části vojska, které tvořily tak úhledné řady, jak to nerovný terén dovoloval. Největší stan – velitelství generála Ostoría – se tyčil na nízkém pahorku něco přes půl míle daleko. V táboře se už rozhořely ohně, jejichž plameny prosvětlovaly houstnoucí tmu. Cato zvedl oči a zadíval se do dálky za val završený palisádou. Na svazích kolem tábora spatřil skupinky jezdců z další jednotky, jejichž postavy vypadaly na pozadí slábnoucího slunečního svitu pouze jako tmavé siluety. A kdesi za nimi, v divočině zdejších hor, tábořila i armáda, kterou Římané pronásledovali. Dlouho tam však nezůstane, pomyslel si Cato. S králem Catuvelaunů už bojoval a naučil se ho respektovat. Caratacus je možná ještě překvapí. Prefekt se zachmuřeně pousmál. Vlastně by je spíš překvapil, kdyby to neudělal.

Náhle zatroubil roh a jeho táhlý hlas umlčel hlasitě pokřikované rozkazy, tlumené debaty a hýkání mul. Cato se zaposlouchal do jeho tónů a vyrozuměl z nich povel, který svolával velitele jednotek ke generálu Ostoriovi. Prefekt se obrátil, vešel do stanu a natáhl si koženou vestu s ochrannými proužky, které mu pokrývaly ramena a splývaly od pasu až ke stehnům. Přes rameno si přehodil popruh s mečem a do ruky vzal vlněný plášť s kapucí. Do stanu se bude vracet za husté tmy a zdejší údolí již znal natolik, aby věděl, že i během takzvaného léta je tu už v noci velice chladno. Cestou na poradu si upevnil sponu na rameni a upravil si plášť. Počkal, dokud Macro nevyšel zpod chlopní svého stanu, a poté se oba společně vydali táborem na velitelství.

Kapitola čtvrtá

„Když už jsme tu konečně všichni, mohu začít.“ Generál se významně podíval na Catona a Macrona, načež přešel pohledem tváře důstojníků usazených na stoličkách a lavicích před ním. Cato s Macronem dorazili jako poslední a posadili se na konec jedné z lavic mezi další velitele pomocných jednotek. Cato z nich byl jednoznačně nejmladší; většině ostatních prefektů prokvétaly vlasy šedinami, pokud jim vůbec nějaké vlasy zůstaly. Někteří měli v obličejí jizvy, podobně jako Cato, jehož tvář přetínala bílá stopa po zranění mečem, které utřžil v Egyptě. Před nimi seděli vyšší důstojníci z obou Ostoriových legií – XIV. a XX.: centurioni stojící v čele kohort a mladší tribuni, většinou senátorští synkové, kteří jednou stanou v čele vlastních legií, pokud zde prokážou dostatečný potenciál. A byli tu i dva legáti – zkušené veteráni, z nichž každý velel jedné ze dvou elitních formací římské armády.

Generál Ostorius, hubený šlachovitý postarší aristokrat s tváří zbrázděnou hlubokými vráskami a lemovanou krátce zastřiženými bílými vlasy, stál čelem ke svým důstojníkům. Měl pověst zkušeného, nezlomného důstojníka nadaného strategickým uvažováním, ale Catonovi připadal křehký a vyčerpaný. Také některá jeho rozhodnutí vzbuzovala pochybnosti. Než se Cato s Macronem vrátili do Británie, generál Ostorius proti sobě obrátil Iceny a vyprovokoval jejich povstání. Připravoval se totiž na tažení proti Silurům a Ordovikům, a aby zajistil bezpečí zbytku provincie, nařídil kmeni Icenů, aby složil zbraně.

Z jeho strany šlo o netaktní rozhodnutí, které icenské válečníky nesmírně urazilo, takže místo aby se vzdali svých zbraní, raději se pustili do boje. Jejich ozbrojený protest sice nebylo těžké potlačit, ale pro generála Ostoriusa to představovalo zdržení, jež poskytlo Caratacovi potřebný čas k získání nových spojenců. Zároveň ponížilo Iceny a jejich spojence, kteří nyní pohlíželi na Řím s neskrývanou nevraživostí. Na takovou ránu, jež je tala

přímo do srdce, hrdí britští válečníci hned tak nezapomenou, pomyslel si Cato. Pochyboval, že to bylo naposledy, kdy se Icenové vzepřeli Římu. Poslední bitvu, která uzavřela krátké povstání, vyhráli místní válečníci loajální císaři pod velením římských důstojníků. Pro ty, kdo Římu dosud vzdorovali, představovaly rozepře mezi domorodým obyvatelstvem větší problém než legionářské meče. Pokud v sobě budou největší britské kmeny živit odvěké vzájemné nepřátelství, Řím nakonec zvítězí. Jestliže se ale sjednotí, pak císařské vojáký s ohromnou potupou a za nesmírného krveprolití vyženou, uvažoval Cato.

Ostorius zvedl ruku a oslovil své důstojníky.

„Pánové, jak jistě víte, už přes měsíc pronásledujeme Carataca po těchhle mizerných horách. Naši jezdcí se usilovně snaží udržet nepřátele na dohled, ale zdejší terén jim nahrává, kdežto nás znevýhodňuje. Je tu příliš mnoho zúžených míst, kde se může silurský zadní voj zastavit, otočit se a zadržet nás, dokud hlavní část jejich vojska neunikne. Zatím jsme se jim úspěšně drželi v patách. V posledních dnech tu však panují tak husté mlhy, že nám v nich Caratacus unikl.“

Z Ostoriova tónu zaznívalo neskrývané zklamání. Na chvíli se odmlčel, prohrábl si vlasy kostnatou rukou a pak pokračoval. „Zvědové hlásí, že našli dvě cesty, po nichž mohl utéct. Tribune Petillie, mapu, prosím.“

Jeden z mladších tribunů k němu přiběhl s pergamenovým svítkem a rozvinul ho na dřevěném stojanu vedle generálova stolu. Venku se mezitím úplně setmělo, takže mapu osvětlovalo pouze několik olejových lamp ve stanu. Cato musel přimhouřit oči, aby rozeznal detaily. Z mapy bylo zřetelně jasné, v čem tkví největší potíží římského tažení. Pobřeží bylo díky flotile se základnou v Aboně důkladně zmapované, ale na vnitrozemské části mapy bylo naznačeno pouze několik bodů, a to ještě těch, které při svém postupu objevila Ostoriova armáda. Místní obyvatelé byli natolik oddaní svým zásadám, že se nikdo z nich nepropůjčil Římanům coby průvodce, ani když mu nabídli hromadu stříbra.

Ostorius přistoupil k mapě a poklepal prstem na hebký pergamen. „V tomto údolí jsme se utábořili. Asi deset mil před námi se rozdvouje. Tady... Jedna cesta zřejmě vede hluboko do silurského území. Druhá směřuje na sever k Ordovikům. Pokud vyjdeme z předpokladu, že Caratacus unikl na jih, a vydáme se za ním, musíme počítat s další honičkou mezi

horami. Na druhou stranu, čím déle bude pokračovat, tím obtížněji bude udržovat zásobovací linie. Silurové se už beztak musejí těžce vyrovnávat se strádáním, jež pro ně vyplývá z povinnosti krmít Caratacovy válečníky, a navíc čelí přeпадům, které podnikáme proti jejich vesnicím. Můžeme Carataca pronásledovat až do konce válečného období, ale nemáme žádnou záruku, že nám neunikne. Příští rok bychom ho pak museli začít stíhat znovu.“

Někteří důstojníci začali cosi tiše mumlat a Ostorius rozladěně stiskl rty. „Ticho, pánové! Víím, jak se vám asi líbí představa, že zůstaneme v těchtole proklatých horách o něco déle, než jsme plánovali. Jenomže žádné reptání nám nezajistí takový výsledek, jaký potřebujeme. Musíme nepřátele připravit, aby s námi svedli bitvu. Jedině v takovém případě máme jistotu, že je nadobro zničím. Proto doufám, že Caratacus zamířil na sever. Pokud je můj předpoklad správný a Caratacus chce udržet svou armádu nedotčenou, neodvází se ji vyčerpát a připravit ji o všechny síly dlouhým pochodem. V tom případě se stáhne do pevností na ordovickém území, kde má dostatek zásob. Nepochybně si uvědomuje, že když se za ním pustíme, bude muset bránit svá území, ale zároveň může udržet otevřené spojovací cesty k Brigantům,“ řekl Ostorius a otočil se k mapě. Ta však již nezahrnovala území kmene, o němž mluvil, a tak zkrátka mávl rukou nad pravý horní roh pergamenu.

Cato a někteří další důstojníci se chápavě usmáli a generál svěsil paži. „Jak víte, mezi Briganty se vyskytují lidé, kteří výrazně sympatizují s Caratacem. Už jednou jsme museli zasáhnout, abychom udrželi u moci královnu Cartimanduu. Řada velmožů nepřijala její rozhodnutí uzavřít společenství s Římem příliš dobře, ale podle posledních zpráv má situaci pod kontrolou. Je příjemné vidět, že zůstává věrná císaři. Což by také měla vzhledem k tomu, kolik zlata jí za tuto věrnost Claudius zaplatil. Jiné ženy se, díky bohům, dají koupit laciněji. Slyšel jsem ale jednu znepokojivou zvěst. Čím hlouběji do hor se pouštíme, tím vyšší ceny nasazují naše dámy pochybné pověsti v táboře civilistů. Měli bychom Carataca lapit co nejdřív, protože jinak přivedou moje vojáký na mizinu.“

Generálova poznámka vyvolala tentokrát všeobecný smích, a dokonce i Cato se uchechtl.

„V tom má pravdu,“ zamručel Macro tiše. „Jsou to mrchy hrabivý.“

Formální nálada ve stanu se lehce uvolnila a Cato si při pohledu do Osto-

riova obličejem všiml, že se mu oči prohnane zaleskly. V tu chvíli si uvědomil, že si Ostorius chce svou odlehčenou poznámkou naklonit shromážděné důstojníky. Užitečná metoda, blesklo mu hlavou. Umínil si, že až bude mluvit se svými podřízenými, použije něco podobného.

„Takže, pánové, pokud se naši vojáci nechťejí zruinovat, musíme Carataca dohonit a zlikvidovat ho. Je to ten největší trn v naší noze už od chvíle, kdy jsme poprvé vkročili na tento ostrov,“ řekl Ostorius a pokračoval s mnohem vážnější tváří. „Je to skutečně impozantní protivník. Ten nejlepší, proti jakému jsem kdy měl tu čest bojovat. Od velitele, jako je on, se můžeme mnohému naučit. Takže až přijde jeho chvíle, byl bych rád, kdybychom ho zajali živého. Pokud zemře v boji, bude to velká škoda. Kdybychom ho dokázali zkrotit, jistě by z něj byl skvělý spojenec. To ale odbočuju,“ dodal a obrátil se k mapě. „Poslal jsem do obou údolí zvědy s rozkazem, aby nepřátele vypátrali. Jakmile se dozvíme, kterým směrem se Caratacus vydal, vyrazíme za ním. Do té doby si vojsko může odpočinout v táboře. Využijte ten čas rozumně. Ať si muži vyčistí výstroj, ošetří si puchýře a vyspí se. Pro důstojníky jsem si připravil jinou kratochvíli.“ Znovu ukázal na mapu a bodl prstem kousek od místa, kde nyní tábořila jeho armáda. „Dnes dopoledne jsme prošli kolem tohoto údolí. Podle hlídky, která ho prozkoumala, jde o slepou cestu. Je tam ale spousta zvěře. Jeleni a také divoká prasata. Byla by škoda nevyužít takovou příležitost, zatímco čekáme na zprávy o Caratacovi. Proto vás všechny zvu na lov. Obstarejte si dobré koně a pevná kopí a zítra za úsvitu mě čekajte u zadní brány... Kdo pojede se mnou?“

Macro vstal z lavice. „Já, pane!“

Ostatní se k němu okamžitě přidali, včetně Catona. Všichni se těšili, že se vyhnou povinností v táboře a vychutnají si vzrušení z lovu. Ostorius se usmál a zamával rukama, aby uklidnil jejich nadšení, a jásot ve stanu rychle utichl.

„Výborně! Výborně. Než vás propustím, někteří z vás si jistě všimli, že do našeho kroužku přibyla nová tvář. Marku, postav se, prosím.“

V přední části stanu vstal z lavice tribun a otočil se čelem ke svým druhům. Cato spatřil vysokého urostlého důstojníka, kterému mohlo být zhruba dvacet let. Na sobě měl naleštěný pancíř, ale jeho plášť a pokožka byly samé bláto, což naznačovalo, že právě dorazil do tábora. Světlé vlasy měl sice

prořídle, ale potřené vonným olejem a úhledně upravené. Rozhlédl se po tvářích ostatních důstojníků, kývl všem na pozdrav a příjemně se usmál. Generál ho poplácal po rameni.

„Tohle je první tribun Marcus Sylvanus Otho z Deváté legie. Velí vyčleněné jednotce z města Lindum, které jsem nařídil, aby se k nám připojila. Dorazil sem v předstihu, aby ohlásil její zítřejší příjezd. Posílí nás čtyři čerstvé kohorty – to je víc než dostatečná síla, abychom porazili Carataca a jeho válečníky, až v sobě najdou odvahu postavit se nám v bitvě. Na ten zítřejší lov se vypravíš s námi, nemám pravdu, tribune?“

Othonův úsměv na okamžik pohasl. „Nedovedu si představit nic příjemnějšího, pane. Možná bych ale měl zůstat v táboře, než sem dorazí moji muži.“

„Nesmysl!“ vyštěkl Ostorius. „Zatímco budu pryč, převezme ode mě velení prefekt tábora. Ten jim ukáže, kde si mají postavit stany. Nemám pravdu, Marcelle?“ zeptal se generál a kývl hlavou k ošlehanému veteránovi v první řadě.

Důstojník pokrčil rameny. „Jak říkáš, pane.“

„Tak vidíš. O tvoje muže je už postaráno.“

Tribun unaveně sklonil hlavu. „Děkuju ti, pane.“

Ostorius se na něj zářivě usmál, poplácal ho po rameni a gestem ruky ho poslal zpět na místo. Potom se otočil k ostatním.

„Tradice velí, že před lovem se musí uspořádat hostina. Chudé příděly, které na tažení dostáváme, mohou v takovém případě jen stěží obstát, ale můj kuchař se vynasážíl...“ Generál zatleskal a dvojice vojáků vyčkávajících před velitelským stanem rozhrnula chlopně, za nimiž se nacházel plátněný přístavek. Uvnitř stálo několik stolů seřazených vedle sebe, takže tvořily jeden dlouhý jídelní stůl, obstavený z obou stran lavicemi. Na jeho desce již čekaly v pravidelných rozestupech džbány s vínem a olejové lampy, mezi nimiž byly připravené pohárky a podnosy s hromadami drobných kousků pečiva. Proud teplého vzduchu zavál z přístěnku do velitelského stanu lahodnou vůni pečeného masa. Macro labužnický mlaskl.

„Vepřový, jestli se nepletu. Bohové, dopřejte nám vepřový!“

Cato měl sice pocit, že důstojník v Macronově hodnosti by se měl chovat poněkud odměřeněji, ale jakmile si představil dobré jídlo a víno, žaludek mu tiše zakručel. Generál mezitím s úsměvem sledoval výrazy ve tvá-

řích svých důstojníků. Po chvíli, když si je dostatečně vychutnal, se otočil ke stolu a mávl na své podřízené, aby ho následovali. „Posaďte se, pánové.“ Důstojníci vstali a nedočkavě se vydali za svým velitelem. Všichni znali pevný zasedací pořádek založený na subordinaci – jakmile Ostorius zaujal místo v čele stolu, vedle něj se z obou stran posadili legáti obou legií, poté první tribuni a po nich prefekti tábora a prefekti pomocných kohort, kteří usedali vedle sebe podle délky služby. Catonovo místo se nacházelo přibližně v polovině stolu, vedle centurionů velících legionářským kohortám. Macro se uvelebil proti němu a okamžitě se natáhl pro nejbližší džbán, nakoukl do něj, aby se ujistil, že je v něm skutečně víno, a nalil si pohárek po okraj. S provinilým výrazem ve tváři se zadíval přes stůl na Catona, zdvihl džbán o něco výš a tázavě zvedl obočí.

„Děkuju,“ řekl Cato, zvedl pohárek a natáhl ruku před Macrona, aby mu také nalil.

„Nechtěl by sis poposednout o místo dál?“

Cato se ohlédl a za sebou spatřil Horatia, prefekta hispánské smíšené kohorty tvořené pěšáky i jezdci. Jejím velitelem se stal nedávno, podobně jako Cato, a k Ostoriově armádě se připojil před několika měsíci. Šlo o zoceleného veterána, který přišel během služby k řadě jizev a do nynější velitelské hodnosti povýšil až po letech tvrdé služby z pozice prvního centuriona XX. legie. Hodnost velitele jezdecké kohorty by Catonovi za normálních okolností propůjčovala vyšší postavení, ale jako momentální velitel ochrany vozů s vybavením teď stál mezi prefekty nejnižší. Cato tedy vstal a centurioni po jeho pravici si poposedli, aby se mohl posunout do strany. Horatius mu poděkoval kývnutím hlavy, zaujal místo, které prefekt uvolnil, a vyslal ke Catonovi zvědavý pohled.

„Ti tvoji Thrákové nejsou zrovna ukázkoví vojáci, nemám pravdu?“

„Pane?“

„S těmi plnovousy, černými tunikami a plášti a podobnými věcmi vypa-
dají jako vandráci. Od pravidelné vojenské jednotky bych čekal něco lep-
šího. Měl bys vůči nim uplatňovat vyšší nároky, Catone.“

„Ale umějí dobře bojovat.“

„To možná ano, ale zanechávají špatnej dojem.“

Cato se usmál. „Právě o tohle šlo mému předchůdci. Proto mají vlastní standartu. Nepřátelé se jich bojí a znají jejich jméno.“

„Ano, už jsem o tom slyšel. Krvaví havrani.“

Cato přikývl.

„Krvaví strašáci‘ by bylo trefnější...“ Horatius kývl na Macrona a ukázal na svůj pohárek. „Když budeš tak hodnej.“

Macro se lehce zamračil, ale nakonec udělal, co mu nadřízený poručil. Pak postavil s hlasitým bouchnutím džbán na stůl a vzal do ruky vlastní pohárek. Dlouze se napil a usmál se.

„To víno je vážně dobrý. Je příjemný vidět, že se generál stará o své důstojníky.“

Horatius se pousmál. „Na tvým místě bych nedělal unáhlený závěry. Tohle je naše první pořádný jídlo za několik měsíců. Náš stařík cítí kořist. Možná právě proto se rozhodl uspořádat lov. Nejdřív zvěřina, potom Caratacus, co vy na to?“

„Já se na to napiju!“ Macro zvedl pohárek a znovu ho do sebe obrátil.

Cato se také trochu napil. Přitom mu blesklo hlavou, že jeho přítel do sebe dokáže nalít téměř cokoliv. I jeho samého však překvapila výborná kvalita vína, které si nyní dopřávali. Mělo bohatou jemnou mírně zatuchlou chuť, naprosto odlišnou od štiplavé laciné břechky, která se dovážela z pevniny a v Británii se prodávala – i přes svou pochybnou kvalitu – s velkým ziskem. Pak se ale zamyslel nad prefektovou poslední poznámkou.

„Neporucujme medvěda, který ještě běhá po lese,“ zareagoval na ni. „Nepřátelé se sotva nechají skolit tak snadno jako naše zítřejší kořist.“

Horatius se podrbal na bradě. „Snad se všechno vyvine jinak. Nejen proto, že už mám dost nahánění těch zpropadených barbarů po zdejších horách. Největší starosti mi totiž dělá Ostorius.“ Na okamžik zaletěl očima k čelu stolu a pak ztišil hlas. Cato se zadíval týmž směrem jako Horatius – na generála Ostoriana, který seděl s očima sklopenýma ke stříbrnému pohárku a poslouchal debatu mezi oběma legáty. Odhodlaný muž, který k nim ještě před chvilkou tak horlivě promlouval, jako by se vypařil. Nyní vypadal unaveně a vráscitou tvář měl skloněnou, jako by pro něj jeho hlava představovala nesmírnou zátěž. Horatius si povzdechl. „Chudák, už to má za pár. Podle mě je tohle jeho poslední tažení. A řekl bych, že si to uvědomuje. Proto je tak odhodlaně chytit Carataca, dokud má ještě čas. Zakončí svou vojenskou kariéru tady v horách. Může zvítězit, prohrát, anebo z Říma potupně sledovat, jak jeho nástupce dokončuje tuhle práci za něj

a získává náležitou odměnu...“ Prefekt upil trochu vína. „Je to škoda, po veškerý dříně, kterou tady vynaložil,“ řekl a usmál se na Catona a Macrona. „Máme ale šanci, že nepřátele brzy obklíčíme, ne?“

„To doufám,“ odpověděl Cato a přiměl se k povzbudivému úsměvu. „I když to budeme sledovat ze zadní linie.“

Horatius účastně zamručel. „Musíš dělat, co je zapotřebí, synku. Velení doprovodu vozů ti možná nepřinese žádný význam, ale někdo to dělat musí. Věnuj se tomu se vším všudy a časem dostaneš příležitost získat si věhlas.“

Cato potlačil nutkání odpovědět mu, že během let odsloužených v armádě už zažil spoustu bojů. Společně s Macronem se setkali a úspěšně poprali s tolika nebezpečnými situacemi, kolik jich většina římských vojáků nezažila během celoživotní služby. Všechny své povinnosti plnil bez sebe-menšího pochybení. Ze zkušenosti však věděl, že život jen zřídka kdy přiznává lidem zásluhy odpovídající snaze, kterou vynaložili. Zároveň se naučil nikdy nepodceňovat své nepřátele. Caratacus jim může uniknout i teď, kdy mu na záda dýchá celá římská armáda, a připravit tak Ostorio o poslední triumf, jímž by vyvrcholila jeho skvělá kariéra.

Jeho úvahy přerušili dva generálovi sluhové, kteří přinesli do stanu čerstvě upečené prase, na jehož lesklé kůži se ještě škvařil tuk. Bylo dosud nabodnuté na tlustém dřevěném rožni, jehož konce měli dva muži položené na ramenou. Došli ke stolku po straně stanu, odložili na něj své břímě a celý prostor okamžitě prostoupila sytá vůně pečinky. Důstojníci se na hlavní chod hostiny nemohli vynadívát. Jeden ze sluhů vyslal tázavý pohled ke generálovi a ten souhlasně pokynul rukou. Sluha tedy vzal do ruky ostrý nůž, který měl dosud zavěšený na opasku, a začal jím odřezávat kusy masa, které jeho kolega nakládal na podnosy a roznášel důstojníkům. Jako první dostal maso Ostorius a teprve potom jeho podřízení. Cato si všiml, že zatímco se všichni důstojníci hladově pustili do jídla, generál se v něm jen lhostejně nimral.

Když sluha položil táč s masem před Catona, vytáhl prefekt dýku a rozřezal vepřové na stravitelnější kousky. Macro naproti němu ukusoval z jednoho velkého kusu pečeně a usilovně žvýkal. V jednom okamžiku se na Catona podíval a zazubil se tak široce, že mu z koutku úst začala odkapávat šťáva. Cato opětoval přítelův úsměv a pak se otočil ke svému susedovi.

„Co víš o tom novém tribunovi?“

Horatius ukázal hrotem nože k čelu stolu. „O Othonovi?“ Na chvílku se zamyslel. „Moc toho není. Vlastně jenom to, co mi o něm řekl jeden můj kamarád z Linda, je to už pár dní. Tribun je v Británii ani ne dva měsíce, a když přijel z Říma, na jmenovací listině mu ještě ani nezaschl inkoust. Je oblíbenej, ale o armádě se toho musí ještě spoustu naučit. Jako většina aristokratů. Když jim dáš pár let, pochytí toho tak akorát, aby nám už neublížili. V nic lepšího ani nemůžeme doufat,“ řekl, ukousl si další sousto a odmlčel se.

Cato si odkašlal. „Nic víc? To je všechno, co ti tvůj známý o Othonovi pověděl?“

„Skoro. Ještě by tu byla jedna věc.“ Horatius ztišil hlas a naklonil se k němu. „Šeptá se, že za jeho přidělením na tenhle mizernej ostrov něco je.“

„Vážně?“

„Víš, jak to chodí, Catone. Jeden sluha něco utrousí před dalším, a než se naděješ, celá věc je překroucená k nepoznání. V tomhle případě se zdá, že sem Othona poslal sám císař, aby ho potrestal. Když chceš někomu dát na pamětnou, neexistuje lepší způsob než ho vyslat do Británie.“

Catona se okamžitě zmocnila zvědavost, a tak rychle polkl, aby mohl svého souseda přimět k dalšímu hovoru. „Za co ho chce potrestat?“

Horatius mrkl. „Nějak to souvisí s jeho manželkou. Ta si nic nenechala vymluvit a přijela z Říma do Británie s ním. Přeber si to, jak chceš. Můj kamarád tvrdí, že vypadá náramně.“

Cato zaťal zuby a nadechl se. Uvažoval, že sem s sebou vezme svoji ženu Julii, ale nakonec ten nápad zavrhl, protože mu pro ni připadala neklidná provincie plná císařových nepřátel příliš nebezpečná. Pokud Otho získal povolení vzít s sebou svoji ženu, možná za to mohla skutečnost, že jí hrozilo nebezpečí naopak v Římě. Buď tohle, anebo byl mladý tribun neuvěřitelně žárlivý a neodvažoval se ji nechat v hlavním městě bez dohledu.

Tato představa podnítila v Catonovi žárlivost, která v něm vyvolala pochybnosti o Juliině věrnosti. Jeho manželka patřila do společenského světa aristokratů, kde se to hemžilo bohatými, mocnými a pohlednými muži, kteří by ji mohli snadno upoutat. A ona by si jako krásná žena mohla vybírat, komu z nich věnuje svou přízeň. Rychle však podobné myšlenky zaplašil a zastyděl se za svou nedůvěru. Nemá snad on sám stejnou příleži-

tost pobavit se v různých městech a ve stanech civilistů, kteří provázejí vojsko na každé jeho pouti, byť se ženami, které nepatří k počestné a vybrané společnosti? Přesto nebyl Julii ani jedinkrát nevěrný. Musí zkrátka věřit, že se Julia chová stejně počestně jako on. Má snad nějakou jinou možnost? Jestliže se bude trápit podobnými úvahami, jenom ho to bude nebezpečně rozptylovat, čímž ohrozí nejen sebe, ale i své muže.

Cato se pokusil přijít na jiné myšlenky, a tak si ukouzl další sousto masa a opět ho zapil vínem. „Víš o tom tribunovi ještě něco?“

Horatius ho probodl zkoumavým pohledem. „To je všechno. Nejsem žádná městská drbna, Catone. A upřímně řečeno, nic víc o tom klukovi a jeho manželce ani vědět nechci.“

„Tak dobře.“

Horatius však ještě s Catonem neskončil. Zadíval se na protější stranu stolu a oslovil prefektova přítele. „Hej, centurione Macrone!“

Macro k němu zvedl oči.

„Ty už s Catonem nějakou dobu sloužíš, ne? To vždycky do všeho tak strká nos?“ zeptal se ho starší prefekt.

„Pane?“

„Pořád se na všechno tak vyptává?“

Macro se uchechtl a odpověděl poněkud britkým tónem, jazyk ztěžklý vínem: „To si nedovedeš představit. Když se něco stane, prefekt chce okamžitě vědět důvod, proč se to stalo. Já mu říkám, že je to vůle bohů. A že nic víc vědět nepotřebuje. On to tak ale nebere. Myslí jako Řek.“

„Vážně?“ Horatius si od Catona odsedl. „Hlavně ať se jako Řek nechová.“

Macro se halasně zařehotal. „V tomhle ohledu se bát nemusíš, je úplně normální. A má k tomu dobrý důvod. Měl bys vidět jeho ženu. Nejhezčí holka v Římě.“

Cato se zamračil, zaťal zuby a ukázal na Macrona prstem. „To stačí, centurione. Rozumíš?“

Jeho rázný tón rozehnal mlhu v Macronově hlavě, takže centurion omluvně sklopil oči. „Omlouvám se, pane. Tohle jsem neměl říkat.“

Cato přikývl. „Ne, to jsi neměl. Snad si to zapamatuješ.“

Mezi důstojníky, kteří seděli poblíž a slyšeli tuto výměnu názorů, zavládlo dusné ticho, ale ve zbytku stanu dál panovala bujná zábava. A po chvíli se vrátili k srdečnému nenucenému hovoru i lidé kolem Catona

a Macrona. Oba přátelé se na sebe však až do konce hostiny dívali poněkud kysele.

Když sluhové odnesli ze stolu poslední podnosy a důstojníci se začali zvedat a odcházet, Cato přišel k tribunovi zodpovědnému za zásobování.

„Gaie Portie, na slovíčko.“

Mladý důstojník s kulatou tváří a tmavými kudrnatými vlasy se otočil od svých přátel a mátožně se na Catona usmál. „Ano? P-prefekt Cato, že ano?“

Prefekt si ho přeměřil chladným pohledem. Sám vypil během hostiny pouze jeden pohárek vína. Opilost se mu nelíbila a její následky už vůbec ne, takže byl naprosto střízlivý.

„Rád bych si s tebou promluvil o stavu našich zásob.“

„Samozřejmě, pane. Hned ráno to vyřešíme. Počkat... Nejdřív vyrazíme na ten lov. Takže potom. Co nejdřív.“

„Chci to vyřešit hned teď, Portie.“

Mladší důstojník na chvíli zaváhal, jako by chtěl něco namítnout, ale Catonův příkrý výraz nepřipouštěl odpor. Nakonec se tedy otočil ke svým přátelům. „Klidně b-běžte. Uvidíme se v jídelně.“

Ostatní tribuni vyslali k Portiovi účastné pohledy, za něž se jim dostalo od jejich mladého kolegy přátelského poplácání po ramenu. Když pak odklopýtali ze stanu, Portius se obrátil zpátky ke Catonovi a pokusil se na něj soustředit pozornost. „Máš mě jenom pro sebe, pane.“

„Dobře. Jelikož máš zjevně problém zapamatovat si moje jméno, připomenu ti ho. Quintus Licinius Cato, prefekt druhé thrácké jezdecké kohorty a prozatím velitel ochrany vozů s výstrojí. Už by sis to ale měl pamatovat, protože jsem za poslední měsíc poslal na velitelství spoustu žádostí o přiděly a výstroj, kterou moje dvě jednotky naléhavě potřebují. Zatím mi ale nikdo neodpověděl. Taková situace rozhodně není přijatelná, nebo snad ano, tribune Portie?“

Tribun zvedl ruku na svou obranu. „Pane, chápu tvou situaci. Jenomže tvoji muži neslouží v první linii. Máme jen omezené zásoby a jiné jednotky je potřebují víc.“

„Kecy,“ vyštěkl Cato. „Pomocná kohorta i legionáři pod mým velením sloužili v první linii. Nemusíme nikomu dokazovat, co umíme. Generál svěřil zásoby pod naši ochranu, ale pokud selžeme, žádné zásoby mít nebudete. Jestli mým mužům a koním nedáte dost přidělů a nepřátelé se roz-

hodnou zaútočit na vozy, nezvládneme se ani seskupit. Moji muži jsou v boji k ničemu, když si ani nemohou vyspravit výzbroj, protože nedostávají materiál, který k tomu potřebují. Už tak máme málo lidí. Jestli nás někdo napadne a prolomí naši obranu, bude to z velké části tvoje vina, tribune Portie. A já se postarám, aby se to všichni dozvěděli, a to od řadových vojáků až po císaře v Římě.“ Potom se k němu naklonil tak blízko, že jejich tváře dělila necelá stopa, a rázně mu poklepal prstem na hrud. „Představ si, co to asi udělá s tvou kariérou. Pokud tě po tom všem přidělí k dohledu nad stokami v nějaké zapadlé pouštní díře na kraji známého světa, budeš moct mluvit o štěstí.“

Portius ustoupil o krok dozadu a zavrtěl hlavou. „Ty mi nerozumíš, pane. Kdyby to šlo, dal bych ti všechno, co si přeješ. Já ale musím rozhodnout, který velitel má oprávněné nároky a který ne.“

„A já jsem ti právě vysvětlil, proč jsou ty moje oprávněné. Odeď si dáš záležet, aby moji Thrákové a Macronovi legionáři dostali, co jim náleží a co potřebují. Jestli to neuděláš, dojdou si pro tebe na velitelství nebo tam, kde budeš zrovna popíjet se svými přáteli, a dám ti přímo na místě takovou lekci, že na to ty ani oni dlouho nezapomenete. Je to jasné?“

Portius nervózně přikývl. „Naprostě j-jasně, pane.“

„Dobře. Tak zaříd', abychom hned zítra ráno dostali odpovídající přiděly. Totéž platí, pokud jde o kůži a ostatní zásoby, o které jsem požádal.“

„Ano, pane.“

Cato ještě chvíli tribuna probodával pohledem, aby v něm vzbudil co největší neklid, a pak hrozivým tónem pokračoval: „Opovaž se mi zavdat důvod, abych musel tuhle hrozbu ještě někdy opakovat.“

„Ne, pane. Už se to nikdy nestane. Přísahám při všech bozích.“

„Bohové budou tvou poslední starostí. Jestli neuděláš, co ti řeknu, tak tě rozseká na kousky nějaký nepřátelský válečník. A pokud to neudělá on, udělám to *já*.“

„To mi vyhrožuješ, pane?“

„Ne, já ti to slibuju.“ Cato přimhouřil oči a tiše dodal: „A teď zmiz, nebo hodím za hlavu všechny formality a vlastnoručně ti zakroutím krkem.“

Portius udělal několik kroků vzad a teprve pak se odvážil otočit a vyběhnout pryč ze stanu. Cato se za ním díval, a jakmile tribun zmizel z dohledu, uvolnil se a pousmál. Docela si tyto pohružky mladému důstojníkovi užíval.

Kromě toho to tribunovi prospělo. Odted' už snad bude dělat svou práci pořádně. Zároveň si ale vyčítal, že se k němu choval tak tvrdě, a že ho to dokonce těšilo. Sám už zažil v armádě tolik šikany, aby věděl, že v krátkodobém horizontu sice splní svůj účel, ale z dlouhodobějšího hlediska lidem jenom škodí. Prostě mu vadilo, že se kvůli němu cítí jiný člověk nepříjemně a jemu se to docela líbí. Nebylo to hezké pomyšlení a vyvolávalo v něm pocit studu. Otočil se a chystal se odejít.

„Bravo, prefekte Catone.“

Cato se rychle otočil a uvědomil si, že se zmylil, když se domníval, že už všichni odešli. Od plátěné stěny stanu se odlepil nějaký důstojník a vystoupil dopředu, takže na něj dopadlo světlo olejových lamp. Byl to Quintatus, legát XIV. legie, jehož Cato podezíral, že záměrně poslal jeho a Macrona do pevnosti v Brucciu, aby tam převzali velení, a málem je tak připravil o život.

Quintatus se usmál. „Dal jsi mu pěkně za vyučenou. Ten ubohý spratek si to ale zasloužil. Příliš mnoho mladých tribunů přichází do armády v domnění, že je to jen nějaká hra. Považují to za příležitost vzdálit se od rodiny a přitom se dál chovat jako všichni ostatní mladí opilci v Římě. Potřebují disciplínu a té je armáda naučí.“

Cato se zhluboka nadechl. „Jen jsem mu připomněl, jaké má povinnosti, pane.“

„Samozřejmě. A udělal jsi to skvěle.“

Legát ho chvíli přejížděl chladně se lesknoucíma očima. „Máš za to, že jsi velení nad doprovodem vozů se zásobami dostal za trest, že ano?“

„Někdo to dělat musí,“ odpověděl nevzrušeně Cato.

„To je pravda. Ale proč zrovna ty? To je otázka, která se ti honí hlavou.“

„Co se mi honí hlavou, je moje věc, pane.“

„Možná ano. Ale možná máš oprávněný důvod domnívat se, že je za tím nějaký záměr, Catone. Ať už uděláš cokoli, Catone, jsi jeden z Narcissových mužů. Ale Narcissus není jediný člověk, který pod sebou shromáždil síť zvěďů pracujících výhradně pro něj. Pallas je úplně stejný. Další zpropadený císařský propuštěnec s přehnanými ambicemi. A je stejně prohnáný a nebezpečný jako jeho soupeř Narcissus. Jestli si něčím můžeš být jistý, pak tím, že Pallas má ve štábu generála Ostorio své lidi. A ti tě bez váhání zlikvidují.“

„To už jsem si všiml,“ odpověděl Cato a pozorně se na Quintata zadíval. „Patříš k Pallasovým lidem?“

„Já?“ Quintatus se zasmál. „Naštěstí ne. Na to mám příliš urozený původ. Tihle řeční propuštěnci raději využívají lidi, kteří nemohou dosáhnout na nejvyšší úřady v říši, a tak pro ně nepředstavují hrozbu. V tomhle ohledu se tedy nemusíš bát.“

„Přesto víš, že se mnou má Pallas nějaké plány.“

„Dostal jsem pokyn, abych ti zkomplikoval život.“

„Podle mě šlo o něco víc. Řekl bych, že jsi dostal pokyn ztížit moje poslední velení natolik, abych ho nepřežil.“

Quintatus pokrčil rameny. „Nakonec to tak mohlo dopadnout. Naštěstí se to ale nestalo. Z Bruccia jsi vyvázl živý a poučil ses, že jsi příliš dobrý důstojník, než aby nějaký propuštěnec v Římě jen tak zahodil tvůj život. Z mé strany se už nemusíš ničeho bát, Catone.“

Prefekt mu věnoval trpký úsměv. „To tvrdíš teď...“

Legát se zamračil. „Mysli si, co chceš. Jenom jsem tě chtěl uklidnit. Nebezpečí ti hrozí z jiného směru.“

Cato cítil, jak mu po zádech přebíhá záchvěv ledového strachu. „Od koho? Od generála?“

„Od Ostoria? To sotva. Ten je poctivý až za hrob. Myslíš, že tohle je důvod, proč tě přidělili k ochraně vozů se zásobami?“

„Už mě to napadlo,“ připustil Cato.

„Vybrali jsme tě z jiného důvodu,“ prohlásil unaveně Quintatus. „Ve skutečnosti to byl můj návrh. Obě jednotky z posádky v Brucciu utrpěly těžké ztráty. Nemáš dost mužů, aby ses mohl zařadit do první linie. Nepochybuju, že umějí bojovat, ale snažil jsem se je umístit tam, kde mohou být nejužitečnější. To je ten důvod. Nesnažím se ti uškodit.“

Cato si jeho slova důkladně promyslel a musel přiznat, že dávají smysl. Představa, že má legát na něj a jeho muže takový názor, mu dokonce do jisté míry lichotila. Přesto se nemohl přimět, aby legátovi uvěřil.

„Děkuju, pane,“ řekl unaveně.

„Nemusíš to řešit. Jen jsem ti chtěl říct, že si tvoji nadřízení uvědomují, jaký jsi důstojník. Osobně bych tě měl raději po svém boku, než abych ti vrazil dýku do zad.“

„To mě těší.“

Legát zvedl obočí. „Zase to nepřeháněj... Měli bychom se před tím lovem dobře vyspat.“

Poté se Quintatus otočil, aniž počkal na odpověď, a odešel ze stanu. Cato zavřel oči a promnul si čelo. Zaplavilo ho neblahé tušení. Narcissus využil svých známostí a poslal jeho i Macrona do Británie právě proto, aby je dostal co nejdál od pletichaření císařských propuštěnců. Zvláště proto, že se Macro stal svědkem jisté vášnivé scény mezi Pallasem a císařovou novou manželkou Agrippinou. Teď se zdálo, že Pallasovy ruce dosahují až do tohoto vzdáleného divokého kouta říše.

Vzápětí však Catona napadlo něco jiného. Stejně tak bylo možné, že je sem Narcissus neposlal kvůli jejich bezpečí, ale z naprosto jiného důvodu. Bylo by to pro něj typické. V takovém případě by čelili dvojímu nebezpečí: nepřátelským válečníkům před sebou a Pallasovým agentům za zády.

Zdálo se mu, jako by měl srdce z olova a na bedrech mu spočívala nesnesitelná tíže. To skutečně není úniku před pletichami lidí, kteří se snaží v císařově stínu protlačovat vlastní zájmy? Jestli jsou již Pallasovi agenti v Británii a stále věří, že Cato s Macronem pracují podle Narcissových rozkazů, určitě se je pokusí co nejdříve odstranit ze hry.

„Do háje...“ zamumlal Cato cestou z velitelství a vydal se zpátky ke stanům, v nichž byly ubytované doprovodné jednotky. „Proč já? Proč Macro?“ povzdechl si hořce.

Poté se usmál. Moc dobře věděl, co by na to řekl Macro. Totéž, co říkal pokaždé, když mu někdo položil podobnou otázku. „Protože jsme tady, Catone. Protože jsme tady, mladej.“

Kapitola pátá

„Ideální ráno!“ Cato se protáhl a zvedl oči k jasné obloze. V dohledu nebyl jediný mrak a nefoukal ani vítr. Prefekt se zhluboka nadechl studeného vlahého vzduchu. Když se včera večer vrátil do stanu, pokusil se vypudit z hlavy veškeré pochybnosti. Místo toho myslel na Julii a na dům, který pro ně hodlal postavit v Kampánii, až se vrátí domů s bohatou kořistí z války. Zatím jí moc nenashromáždil, ale pokud se mu podaří úspěšně zakončit britské tažení, vydělá mu prodej zajatců otrokářům velké bohatství. A navíc získá jistý podíl na ukořistěném zlatě a stříbře. Rozhodně ho bude dost, aby si v Kampánii mohl koupit klid a mír. Pak budou s Julií vychovávat děti a on zaujme místo mezi úředníky v nejbližším městě. Macro by si mohl postavit dům nedaleko od nich, aby spolu mohli popíjet a vzpomínat na staré časy. Tyto melancholické úvahy ho poté příjemně uspaly.

„Co?“ zavrčel Macro s hlavou zabořenou v dlaních. Seděl na stoličce a zahříval se u ohně, který krátce před tím rozdělal před Catonovým stanem. „Ideální ráno? Co je na něm tak krásného?“

Cato se musel pousmát Macronovu stavu. Jeho přítel nikdy neznal míru v pití a nepomýšlel na následky.

„Jasná obloha, čistý vzduch a na obzoru lov. To člověku hned zvedne náladu.“

„Říkáš ty.“

„Vida, už sem jde Thraxis.“ Cato se posadil a počkal, až jim jeho sluha přinese těžký železný kotlík s jídlem. Držel ho v jedné ruce obalené hadrem, aby se nespálil. Když k nim došel, postavil ho vedle ohně a sundal z něj poklici. Ve druhé ruce měl dvě polní misky a dřevěnou naběračku.

„Copak nám neseš?“ zeptal se Cato a zamrkal. Pak natáhl krk a nakoukl do kotlíku.

„Napadlo mě, že si před lovem budete chtít zaplnit žaludky něčím sytějším, prefekte,“ řekl sluha, ponořil naběračku do kotlíku a zamíchal hustý obsah.

„Kaše se slaninou, špekem a medem koupeným včera na trhu,“ vysvětlil, naklonil se nad nádobu a popotáhl. „Ááááh! Ta ale voní.“

Pak vytáhl naběračku a s tlumeným šplíchnutím vyklopil část kaše do jedné z polních misek. Tu pak podal i se lžící Catonovi. „Tady máš, prefekte.“

Cato vděčně přikývl, misku si od něj vzal, nabral si trochu kaše na lžící, několikrát do ní foukl a teprve potom ji opatrně ochutnal. Kaše byla horká, ale chutná, a tak si Cato hladově nabral další sousto. Jeho sluha mezitím naplnil další misku a nabídl ji Macronovi.

„Pane?“

Centurion mátožně zvedl tvář s propadlýma očima a tvářemi zarostlými strništěm a zdráhavě si od něj vzal misku.

„Thraxide,“ řekl Cato. „Jakmile se najíme, dej nám připravit boty, pláště a polní měchy.“

„Ano, prefekte.“

Cato obrátil pozornost zpátky ke svému příteli. Macro byl naposledy u holiče už před několika dny a začínal vypadat divočeji než mnozí Keltové. Na spáncích mu už šedivěly vlasy, a pokud Cato neměl vidiny, na čele mu dokonce ustupovaly. Nebylo divu, neboť Macro již překročil čtyřicítku a v armádě odsloužil čtyřiaadvacet let – v šestnácti letech totiž zalhal a udělal se starší, aby mohl vstoupit do legie. Než Cato donesl k ústům další sousto, zarazil se a odkašlal si.

„Uvažuješ, co uděláš, až tenhle rok skončí?“

Macro upřeně zíral na misku v klíně a přemýšlel, jestli má sebrat odvalu a sníst trochu kaše, kterou pro ně připravil Catonův sluha. Podezíral ho, že schválně vybral takové jídlo, z něhož se zvedne žaludek i tomu největšímu pijanovi v legiích. Pak zvedl oči ke Catonovi. „Hmmm?“

„Letos bys měl jít do výslužby. Podepsal jsi smlouvu na pětadvacet let. Takže?“

Macro zamíchal kaši lžící. Legie propouštěly vysloužilce každý druhý rok, což znamenalo, že někteří legionáři sloužili čtyřiaadvacet nebo šestaadvacet let. Centurion se vzmužil, nabral si sousto, pomalu ho začal převahovat v ústech a nakonec ho váhavě spolkl. Teprve pak odpověděl.

„Dostal jsem dopis od mámy z Londinia. Ten hostinec, co si koupila, vydělává balík a ona chce, abych se za ní rozjel a pomoh jí ho rozšířit.“

„Vážně?“

To bylo poprvé, co Cato o dopisu slyšel. Když se zadíval na svého přítele, s nímž sloužil od okamžiku, kdy před deseti lety vstoupil jako nezkušený rekrut k legiím, poprvé pocítil záchvěv nervozity. Život v armádě bez Macrona si nedovedl představit, ale musel připustit, že se jeho příteli chýlí služba ke konci a že Macro možná přijme výslužné a odejde na odpočinek.

Centurion se mezitím rozmýšlel, zda si má dát druhé sousto, ale nenašel dost kuráže. Místo toho zvedl oči ke Catonovi. „Já ti nevím, mladej. Občas si říkám, že už jsem na vojnu nějak starej. Takže ti nebudu tvrdit, že nejsem v pokušení pověsit službu na hřebík a po zbytek dní vést nějakou nálevnu.“

„Navíc ti pití očividně jde,“ usmál se Cato.

„Nemůžu ho procvičovat tak často a tolik, jak bych chtěl.“

„Když si vezmu, jak dnes ráno vypadáš, častější cvičení by tě nejspíš zabilo.“

„Jestli mě něco zabije, tak je to ten dryák, co nám umíchal tvůj sluha. Slabšího chlapa by už odrovnal,“ prohlásil Macro, otočil se a hodil obsah misky do ohně, kde kaše ještě chvílku bublala, syčela a kouřila. Pak se zamyšleně podrbal na bradě. „Já ti nevím, Catone. Nejsem už tak silnej ani obratnej jako dřív a to v tomhle povolání není moc dobrý. Mám za sebou spoustu bitev. To byly časy, co? Až do letoška jsem bojoval dobře. Ale poslední dobou mám pocit, že teď už to se mnou půjde jenom dolů. Že už to bude jenom horší. Časem narazím na protivníka, kterýho neporazím. Až ten den přijde, je možný, že mě ten člověk rozseká na kusy. Třeba bude nejlepší, když toho včas nechám.“

Cato ho poslouchal s nesmírně těžkým srdcem. Když Macro domluvil, podíval se na svého mladšího přítele, aby zjistil, jak zareaguje.

Prefekt pomalu zavrtěl hlavou. „No, musím říct, že jsem překvapený. Zrovna od tebe bych nikdy nečekal, že pověšíš vojnu na hřebík a půjdeš vést hostinec. Já bych řekl, že v sobě máš ještě spoustu sil a pro armádu by to samozřejmě byla obrovská ztráta...“ řekl, ale pak pramen jeho výřečnosti vyschl. Zůstal sedět za rozpačitého mlčení na místě a uvažoval, jak má Macronovi sdělit skutečné důvody, kvůli nimž si nepřeje jeho odchod do výslužby.

Macro bedlivě sledoval přítelovu sklopenou tvář, ale po chvíli se už nedokázal ovládnout a halasně se rozřehtal.

„Kdyby ses teď viděl! To je dokonalost sama!“

Jeho nečekaná proměna Catona vylekala. „O čem to mluvíš?“

Macro zavrtěl hlavou. „Jenom si z tebe dělám prdel, mladě. Chci ti to oplátit za tu sračku, co nám přitáhnul Thraxis. Ty sis snad nevšiml, jak jsem při tom mrknul?“

„Chceš říct... že z armády neodejdeš?“

„Co? Tobě muselo přeskočit. Myslíš, že bych dokázal dělat něco jiného? Mezi civilistama bych byl na hovno.“

Cato se musel hodně ovládat, aby nedal najevo, jak se mu ulevilo, i když ho Macronův úskok zároveň rozčílil. Nakonec mu varovně pohrozil prstem.

„Jestli to uděláš ještě jednou, nechám tě propustit do výslužby já osobně. O tom nepochybuj.“

„No jasně. Tuhle možnost nedostaneš. Už jsem podal žádost o prodloužení služby. Akorát čekám, co mi na to řekne legát, a pak mě čeká dalších deset let,“ řekl, předklonil se a poplácal Catona po rameni. „Tak snadno se mě nezbavíš, mladě!“

„To rád slyším,“ ujistil ho upřímně Cato a rychle obrátil pozornost k snídani. Nehodlal dávat najevo, jak přetěžký kámen mu spadl ze srdce.

Ošlehaný veterán se nenápadně pouсмál. Přítelova sentimentalita ho upřímně dojala. Nakonec znovu spočinul pohledem na kotlíku s kaší, z níž dosud stoupala lehká pára. Při pouhé představě, že by měl něco sníst, se mu zvedal žaludek.

„Měl bys do sebe dostat aspoň něco,“ pobídl ho Cato. „Jinak budeš mít potom hlad.“

„Jíst tohle? To ani náhodou. Radši bych slíznul hovno z kopřivy.“

„Zajímavý nápad,“ prohodil Cato a zamýšleně si promnul bradu. „Zeptám se, jestli na to má Thraxis recept.“

Dopoledne se lovecká družina shromáždila před vstupem do údolí, které generál Ostorius vybral pro dnešní zábavu. Celkem ji tvořilo víc než sto důstojníků s koňmi, dvakrát tolik vojáků a sluhů a také několik vozů s nezbytným vybavením a příďely. Vedle železného koše se žhavými uhlíky stál připravený stůl a každý z příjíždějících důstojníků dostal pohár s horkým vínem. Macro ho vypil a spokojeně mlaskl, jako by úplně zapomněl na uplynulou noc. Vojáci, jimž připadla úloha nadháněčů, se mlčky začali roz-